

juni 2013

SamenKerk **5**

Uitgave van het Bisdome Haarlem - Amsterdam

**Kardinaal
Van Thuan
en de weg
van de hoop**

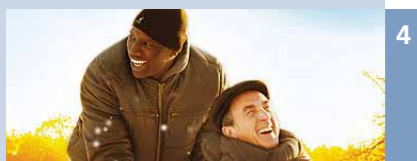
pagina 6

**Boete en
verzoening:
een nieuwe
kans!**

pagina 10

Vergeving van de zonden...

4

6

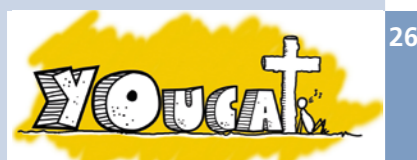
11

18

24

26

In dit nummer

Van de redactie	3
Het grootste geschenk	4
Kardinaal Van Thuan en de weg van de hoop	6
Het boek des levens	8
Boete en verzoening: een nieuwe kans!	10
Hoogwoud	12
Van onderop	14
De kerk: kun je alleen geloven?	16
Het Licht op ons pad	18
'n Beetje Crypto	19
Kardinaal Rodriguez: de Kerk verdedigt en bevordert de waardigheid van de mens	20
Vermeldenswaard	22
St.Maartenslezing en St.Jansprocessie	23
Sant'Egidio: een inspirerende gemeenschap	24
Jongerenpagina's	26
Vermeldenswaard	28
Onbekende geschiedenis	29
Personalia	31
De gestolen bron van Arscacal	32

Colofon

Samen Kerk is het informatieblad binnen het Bisdom Haarlem - Amsterdam en verschijnt tienmaal per jaar nummer 5 jaargang nr. 38

Verantwoordelijke redactie:
Margot de Zeeuw,
Wim Peeters, hoofdredacteur

Redactieadres:
Samen Kerk
Postbus 1053,
2001 BB Haarlem
Telefoon: (023) 511 26 60
Faxnummer: (023) 511 26 59
Giro 43509
E-mail: pvermeer@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
Internet: www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Medewerkers:
Marcel Poorthuis (Parels uit de Schattengrot)
Hein-Jan van Ogtrop (Kerkengek)
Floor Twisk (Onbekende Geschiedenis)
Stefan en Lisette van Aken (Huwelijk en Gezin)
Eleonora Hoekstra-Ros (Van Onderop)

Evert Veldman (Wereldwijd)
Mirjam Spruit - Borst (Catechese)
Berry Klaassens
Marieke Waterlander
Marius van der Knaap (Jongerenpagina's)

Abonnementsprijs:
€ 30,00 per jaar; buitenland: € 36,00 per jaar
Abonnementenadministratie: (023) 511 26 40

Advertenties:
Borgerpark Media
Postbus 8027
6060 AA Posterholt
Telefoon: (0475) 711 362
E-mail: info@borgerparkmedia.nl
www.borgerparkmedia.nl

Vormgeving/technische realisatie:
Novente vormgevers, Lunteren

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Van sommige teksten en illustraties is de herkomst niet te achterhalen. Verantwoordelijken kunnen reageren via bovenstaand adres.

Vergeving van de zonden...

Zonde beschadigt onze relatie met God, maar het beïnvloedt ook ons innerlijk evenwicht, onze gemoedsrust zogezegd, en onze relatie met anderen. Om weer 'heel' te kunnen worden, om te genezen, zijn twee dingen nodig. We moeten spijt betuigen en ons bevrijden van de zonde, maar ook de schade die is aangericht in ons dagelijks leven moet worden hersteld.

In dat pijnlijke proces staan we gelukkig niet alleen. Wij maken deel uit van de gemeenschap van Christus en de Heiligen. Daarmee is hun heiligheid, hun 'overvloed aan liefde, geluk, puurheid en waarheid' ook voor ons beschikbaar. God schenkt ons de genade die anderen hebben bewerkstelligd door hun leven in zuiverheid. Het is het linnen gewaad van de bruid – de Kerk - uit Openbaringen. De pure, witte stof is geweven uit de goede daden van de heiligen. En zo betreft Christus ons actief bij zijn werk en bij zijn lijden: omdat wij bij Christus horen, wordt alles wat van ons is, van Hem. Zo worden onze goede daden gebruikt voor het grotere goed; ze gaan deel uitmaken van het witte bruidskleed en komen ten goede aan de hele gemeenschap. Daarmee wordt ook de samenhang tussen de twee geloofsartikelen duidelijk die in dit nummer van Samen Kerk aan de orde komen: ik geloof in de gemeenschap van heiligen en in de vergeving van de zonden.

Wij kunnen meewerken aan het bevrijdende werk van Christus. De bisschop schrijft daarover heel concreet. Hij vertelt over een Amerikaanse arts, Gloria Polo, die haar Boek des Levens te zien kreeg na een ernstig ongeluk. Haar werd onder meer getoond hoe haar hulp en gebed een van haar patiënten had kunnen redden en hoeveel zegen ze had kunnen brengen over haar gezin door te bidden. Daarom besluiten we deze keer met een oproep: laten we bidden voor de mensen uit onze omgeving die ons gebed hard nodig hebben. Omdat ze ziek zijn bijvoorbeeld, of gebukt gaan onder zorgen. Laten we ons iedere dag opnieuw afvragen hoe wij God kunnen helpen anderen te helpen. <

Redactie Samen Kerk

Bisschop beperkt tijdelijk werkzaamheden

De Bisschop van Haarlem-Amsterdam, Mgr. Jos Punt, voelt zich genoodzaakt zijn werkzaamheden tijdelijk te beperken. Al enige tijd heeft de bisschop last van urologische klachten, wat op zich niet ernstig lijkt, maar wel pijnlijk is en veel ongemakken met zich meebrengt. De bisschop is onder behandeling en wacht op een operatie. Afgelopen weken heeft de bisschop nog een enkele plechtigheid willen leiden, maar dat blijkt toch te veel energie te kosten.

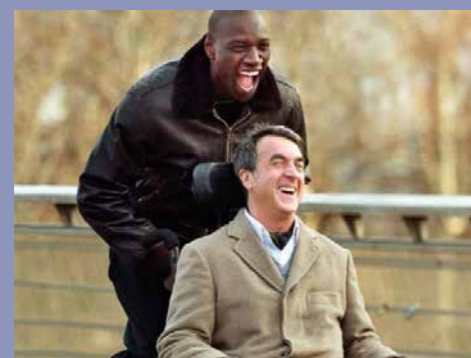
De priesterwijding op 25 mei is door de hulpbisschop mgr. J. Hendriks overgenomen. De overige plechtigheden tot aan de zomer zijn verdeeld tussen mgr. Hendriks en de emeritus hulpbisschop mgr. J. van Burgsteden. Ook de proost van het kathedraal kapittel, mgr. J. Stam neemt enkele vormselvieringen van de bisschop over. Mgr. Punt blijft betrokken bij alle lopende zaken, maar de hulpbisschop en de algemeen secretaris/kanselier zijn als eersten aanspreekbaar op alle zaken die de bisschop betreffen.

De bisschop verwacht na zijn operatie, en een hopelijk voorspoedig herstel, zijn werkzaamheden weer vlot en volledig te kunnen oppakken. <

Intouchables

Het grootste geschenk...

In dit nummer van Samen Kerk bespreekt Berry Klaassens de film *Intouchables* (2011). De film gaat over de vriendschap tussen een verlamde, rijke aristocraat en zijn verzorger Driss, een jonge ex-delinquent uit de 'banlieue' van Parijs. Het waargebeurde verhaal laat zien wat er gebeurt als je verder kijkt dan de misstappen die iemand in het verleden heeft gemaakt en toont ons ware vriendschap.

Beelden uit de film, met Omar Sy als Driss en François Cluzet als Philippe.

Het is nacht. Driss rijdt op hoge snelheid met de Maserati van Philippe door de straten van Parijs. Ze worden al snel achtervolgd door de politie. Eenmaal aangehouden stelt Driss dat de verlamde Philippe met spoed naar het ziekenhuis moet worden gebracht omdat hij een beroerte heeft. Philippe speelt mee en doet alsof hij een beroerte heeft. De heren worden vervolgens onder politiebegeleiding naar het ziekenhuis gebracht.

Het verhaal van de vriendschap tussen beide mannen wordt ons gepresenteerd als een flashback. Philippe, een rijke, verlamde man en zijn assistent Magalie interviewen, in het luxueuze herenhuis van Philippe, kandidaten voor een positie als inwonend thuishulp. Een van de kandidaten, Driss, heeft totaal geen ambitie aangenomen te worden. Hij is alleen gekomen om een handtekening te krijgen op zijn formulier, zodat blijkt dat hij gesolliciteerd heeft en afgewezen is. Dit omwille van zijn uitkering. Driss moet echter wachten op zijn handtekening: hij moet er de volgende morgen voor terugkomen.

Medelijden

De volgende dag krijgt Driss tot zijn ontsteltenis te horen dat hij op proef is aangenomen als verzorger van Philippe. Hij sputtert tegen, wil aanvankelijk aller-

lei taken niet uitvoeren, maar hij leert gaandeweg de grenzen van Philippe's handicap kennen en zijn eigen grenzen te verleggen. Na verloop van tijd vergezelt Driss Philippe op ieder moment van de dag. Als een goede vriend Philippe vertelt dat Driss een strafblad heeft en dat hij zes maanden gevangene heeft gezeten wegens een overval, maakt Philippe duidelijk dat hij niets geeft om het verleden van Driss of de dingen die hij verkeerd heeft gedaan. Driss behandelt hem als een gelijke, zonder een spoor van medelijden en Philippe legt zijn vriend uit dat hij hem om die reden in dienst zal houden zolang Driss zijn werk goed doet.

Philippe vertelt Driss dat hij verlamd is geraakt door een ongeluk tijdens het paragliden en dat zijn vrouw kinderloos is overleden. Driss helpt Philippe om weer wat orde aan te brengen in zijn privéleven, inclusief een wat strikter optreden naar zijn adoptief dochter Elisa. Philippe op zijn beurt leert Driss moderne kunst en opera te waarderen en hij leert zelfs schilderen. Voor de verjaardag van Philippe wordt er een privé concert gegeven in de woonkamer van Philippe. Hoewel het klassieke muziek is en Driss zeer sceptisch is, leert hij onder leiding van Philippe te luisteren naar de muziek en stelt zich er uiteindelijk voor open.

Driss ontdekt dat Philippe een penvriendin heeft. Ze heet Eléonore en woont in Duinkerken. Driss moedigt hem aan haar te ontmoeten, maar Philippe is bang voor haar reactie als ze er achter zal komen dat hij invalide is. Uiteindelijk spreekt hij haar telefonisch. Philippe spreekt met Driss af om een foto van hem te sturen in zijn rolstoel, maar uiteindelijk vraagt Philippe aan zijn secretaresse om een foto te sturen van voor het ongeluk. Er wordt een afspraak gemaakt, maar op het laatste moment is Philippe toch bang om Eléonore te ontmoeten en hij vertrekt met zijn secretaresse.

Onvoorwaardelijk

Adama, een halfbroer van Driss, heeft problemen met een criminele bende en hij zoekt zijn heil in het huis van Philippe. Philippe ziet dat Driss thuis nodig is en voor zijn familie moet zorgen. Hij ontslaat hem onder het mom dat Driss "vast niet zijn hele leven een rolstoel wil blijven duwen".

Wanneer Driss vertrekt om zijn familie te gaan helpen, huurt Philippe de ene na de andere hulp in, maar geen van allen bevalt hem. Zijn moreel bereikt een dieptepunt en hij verwaarloost zichzelf. Zijn secretaresse begint zich zorgen te maken en neemt contact op met

Driss. Driss komt en hij besluit om met Philippe een eindje te gaan rijden in de Maserati. Dat brengt ons weer naar de eerste scène van de film. Na de politie te hebben afgeschud, brengt Driss Philippe naar de kust, waar hij hem scheert en netjes aankleedt. Samen komen ze aan bij een mooi restaurant met uitzicht over de oceaan. Plotseling verlaat Driss de tafel en wenst Philippe een goede lunch met zijn date. Enkele seconden later arriveert Eléonore. Emotioneel bewogen kijkt Philippe uit het raam en ziet Driss staan met een glimlach op zijn gezicht. Driss zwaait Philippe gedag en wandelt weg.

Ik wil u *Intouchables* graag aanraden. De film leert ons om niet te oordelen, maar ook om niet in het verleden te blijven hangen. Iedere dag is een geschenk, maar het grootste geschenk is wel een onvoorwaardelijke vriendschap of liefde. Deze kunnen wij vinden in onze dierbaren, familie of vrienden, maar zeker ook in God. God die onvoorwaardelijk van ons houdt en ons al onze tekortkomingen vergeeft. Misschien is dat wel de grootste en mooiste vriendschap die wij ons kunnen voorstellen. <

Berry Klaassens

Kardinaal Van Thuan en de weg van de hoop

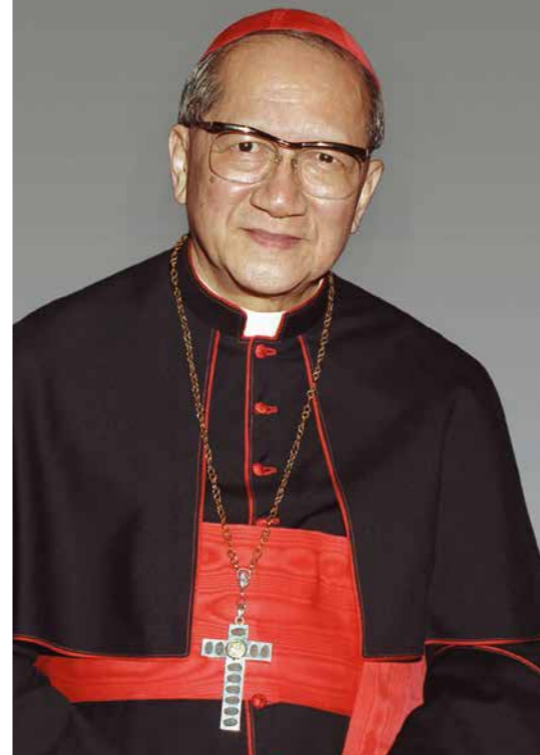
Op 15 augustus 1975, het feest van Maria Hemelopneming, werd - toen nog - bisschop Francis Xavier Nguyen Van Thuan 'uitgenodigd' op het presidentiële paleis in Saigon, Vietnam. De aanleiding was zijn benoeming tot aartsbisschop-coadjutor van Saigon. Voor het communistische regime was de benoeming hét bewijs dat het Vaticaan samenspande met de 'imperialisten'. Kardinaal Van Thuan werd 13 jaar vastgehouden, waarvan negen in eenzame opsluiting. Toch werd zijn levenspad een weg van hoop. Voor hemzelf, maar ook voor de tallozen die hem ontmoetten of die zijn boeken lazen.

In de 16e eeuw werd het christendom in het overwegend boeddhistische Vietnam verspreid door Europese missionarissen. In de eeuwen daarna moesten de christenen hevige vervolgingen verduren, omdat de heersende elite voorzag dat deze nieuwe godsdienst culturele, sociale en uiteindelijk politieke veranderingen teweeg kon brengen, die hun positie zouden kunnen bedreigen. Zo werd onder verschillende keizers en mandarijnen de katholieke minderheid tot eind 19^e eeuw fel vervolgd. Ongeveer 150.000 bisschoppen, priesters, religieuzen en leken werden vermoord, meer dan 3.000 katholieke kerken werden verbrand en complete katholieke gemeenschappen werden weggevaagd.

De familie van kardinaal Van Thuan was uiteraard zwaar getekend door deze geschiedenis, maar het versterkte ook hun geloof. Kardinaal Van Thuan droomde er al op jonge leeftijd van deze 'lichtende voorbeelden' te volgen en God te dienen, zelfs in de meest verschrikkelijke omstandigheden. Zijn droom werd harde realiteit toen hij in 1975 werd gearresteerd. Hij moest vrijwel onmiddellijk denken aan bisschop John Walsh, die 12 jaar in communistisch China gevangen had gezeten. Na zijn bevrijding zei de bisschop dat hij zijn halve leven had zitten wachten. Kardinaal Thuan herkende dit: "Dat is waar: alle gevangenen, ook ik, wachten op hun bevrijding." Hij nam echter een radicale beslissing: "Ik besloot dat mijn gevangenschap een omslagpunt in mijn leven zou worden. Ik besloot dat ik niet zou gaan wachten. Ik wilde in het 'nu' leven en ieder moment vullen met liefde. Dat waarop ik zou gaan wachten, zou misschien wel nooit gebeuren."

Alleen in zijn cel, had kardinaal Thuan het zwaar. De fysieke ontberingen en martelingen dreven hem bijna tot waanzin. Zo was zijn piepkleine cel bloedheet. De naastgelegen latrine verspreidde met name 's zomers een verschrikkelijke stank. De atmosfeer werd daardoor overdag zo slecht, dat de kardinaal vaak op de harde vloer ging liggen om het klein beetje frisse lucht op te vangen dat onder de kier van de deur door kwam. Een beproefde martelmethode was de kardinaal flink gezouten eten en veel water te geven. Hij mocht echter slechts een enkele maal per dag naar het toilet. De kardinaal wilde koste wat kost zijn waardigheid behouden, maar de prijs was hoog. Er waren momenten dat hij zelfs de meest bekende gebeden en psalmen niet meer wist...

Gods werken

Daarnaast had de kardinaal het moeilijk met het feit dat hij zijn werk niet meer kon doen, dat hij in de kracht van zijn leven zat opgesloten, ver weg van zijn mensen. Op een nacht hoorde hij echter een innerlijke stem: 'Waarom martel je jezelf zo? Je moet onderscheid maken tussen God en Gods werken. Alles wat je hebt gedaan en nog wilt gaan doen - mensen bezoeken, seminaristen opleiden, scholen bouwen, evangeliseren - is prachtig werk. Het is het werk van God, maar het is niet God zelf! Als God wil dat je dit allemaal opgeeft en dat je al het werk in Zijn handen legt, doe dat dan en vertrouw op Hem. God zal het werk oneindig veel beter doen dan jij; hij zal het werk toevertrouwen aan anderen die er beter op zijn toegerust dan jij. Jij hoeft alleen God maar te kiezen!'

Dit inzicht veranderde het leven van kardinaal Thuan wezenlijk. Toen de communisten hem op een boot zetten, samen met 1500 andere gevangenen, zei hij tegen zichzelf: "Dit is mijn kathedraal, hier zijn de mensen die God me heeft toevertrouwd. Het is mijn opdracht om God bij deze wanhopige, ellendige mensen te brengen. Het is Gods wil dat ik hier ben. Ik accepteer zijn wil." Vanaf

dat moment vulde 'een nieuwe vrede' zijn hart. Op 7 oktober 1976 schreef hij in de Phu Khanhgevangenis gedurende zijn eenzame opsluiting: 'Ik ben gelukkig hier in deze cel - waar witte paddenstoelen op mijn slaapmat groeien - omdat U met mij bent, omdat u wilt dat ik hier met u leef. Ik heb veel gesproken gedurende mijn leven: nu spreek ik niet meer: het is Uw beurt om tegen mij te praten, Jezus: ik luister naar U'.

Veni Creator

Er gebeurden wonderlijke dingen tijdens de gevangenschap van kardinaal Thuan. Communistische gevangenvaarders werden geraakt door de zachtmoedige priester. Ze wilden vreemde talen van hem leren en zo begonnen ze 's morgens zingend in het Latijn hun werk en schalde het 'Veni Creator' door het troosteloze complex... Een van de communistische kaderleden bekritiseerde de Kerk, maar de kardinaal bood aan een index te schrijven met religieuze woorden en hun betekenissen. Het aanbod werd geaccepteerd en de kardinaal schreef een catechese voor communistische partijleden! "Zo kon ik een liefdevolle, oprechte dialoog met hen starten in plaats van een kritisch debat," aldus de kardinaal later in een toespraak. De bewakers werden zijn leerlingen...

"Toen ik eenmaal het onderscheid had leren maken tussen God en Gods werk, toen ik God en Zijn wil koos, en de rest aan Hem overliet, toen ik anderen leerde liefhebben zoals Jezus mij liefheeft, met name mijn vijanden, toen voelde ik een grote vrede in mijn hart. Alles was mij afgenomen, ik leefde in extreme armoede in een kleine cel, maar ik voelde vrede omdat ik kon zeggen: 'Mijn God en mijn alles'. Als niemand meer naar mij luistert, luistert God nog altijd naar mij. Als ik tot niemand meer kan spreken, kan ik altijd tot God spreken. Deze vrede, die de wereld niet kan brengen, gaf mij grote vreugde." Aldus de kardinaal in een toespraak, vlak voor zijn overlijden.

Kardinaal Van Thuan werd in 1988 vrijgelaten; vanaf september 1991 verbleef hij in Rome omdat hij niet langer welkom was in Vietnam. Daar was hij voorzitter van de Pauselijke Raad Justitia et Pax. De kardinaal schreef diverse boeken over zijn gevangenschap en onder zijn leiding startte de samenstelling van het Compendium van de sociale leer van de Kerk. Hij overleed in 2002 aan kanker. Op dit moment loopt het proces voor zijn zaligverklaring. <

Margot de Zeeuw

Het boek des levens

Als ik dit schrijf, zit ik ziek thuis. Over enige tijd moet ik een prostaatoperatie ondergaan en ik zit nu in de onderzoeksfase. Het is allemaal niet dramatisch, alleen lastig en pijnlijk. Er is zoveel groter leed in de wereld. Werkzaamheden buitenshuis, vooral grote vieringen, gaan nu even niet. Ongewild heb ik ineens wat meer tijd om na te denken, te lezen en te bidden. De laatste tijd merkte ik toch al een sterker verlangen naar bezinning. Met het ouder worden ga je vanzelf wat meer de balans opmaken: wat heb ik met m'n leven gedaan, en wat wil ik nog doen? Ik denk dat we dat eigenlijk allemaal meer zouden moeten doen. Een mens kan in het jachtige leven van vandaag zo gemakkelijk aan z'n eigen geestelijke ontwikkeling voorbij rennen.

Het is heilzaam om af en toe te proberen naar jezelf te kijken door Gods ogen. Hij kijkt zoveel anders dan mensen. De heilige Schrift helpt ons om Zijn blik te zien. Jezus vertelt een parabel over een farizeeër en een tollenaar. Beiden gaan naar de tempel om te bidden. De farizeeër staat vooraan met opgeheven hoofd. Hij leidt een fatsoenlijk leven, geeft z'n tienden en volbrengt trouw al z'n religieuze en burgerlijke plichten. Hij is het prototype van de zelfgenoegzame mens, die vindt dat God best tevreden met hem mag zijn. De tollenaar, een soort corrupte belasting-ambtenaar, blijft achterin staan en durft z'n ogen zelfs niet naar God op te heffen. Hij erkent z'n kwaad en vraagt vergeving. Deze, zegt Jezus, ging gerechtvaardigd naar huis. De farizeeër striemt Hij met de gesel van z'n tong. Er is geen grotere blindheid dan van de mens die het kwaad van z'n leven niet ziet, of het zelfs goed noemt.

Getroffen door de bliksem

Kortgeleden las ik het verhaal van een succesvolle vrouwelijke arts uit Colombia, Gloria Polo. Ze werd getroffen door de bliksem en zweefde tussen leven en dood. In die staat voelde ze zich omringd door licht en liefde. Voor zich zag ze een paradijselijke wereld, maar ze leek niet naar binnen te kunnen gaan. Haar hele leven trok in een flits aan haar voorbij. Ze beschrijft het later als een wonder: *"We zien ons hele leven, al onze daden en hun consequenties, goed of kwaad, voor onszelf en voor anderen. Onze gevoelens en gedachten, en die van anderen. Alles als in een film"*. Ze begreep dat ze, zoals iedere mens, met een missie van liefde in deze wereld was gekomen, en toegerust was met gaven en talenten. En in haar resoneerde de vraag van de Heer: *"Wat heb je gedaan met je leven en met de talenten die Ik je gegeven heb?"* Net zoals de farizeeër uit het evangelie had ze altijd gedacht een fatsoenlijk en gelovig mens te zijn. Op de rand van de dood hoorde ze: *"Weet, mijn kind, dat je gaat sterven. Voel de noodzaak van berouw en barmhartigheid"*. Maar ze dacht: *Berouw, barmhartigheid? Wat voor kwaad heb ik dan gedaan?*

Toen werd voor haar het Boek des Levens geopend. Geschokt schrijft ze: *"Het eerste waarover we rekenschap moeten geven, nog vóór onze zonden, is wat we hebben nagelaten..... God huilt als Hij ziet hoe zijn kinderen lijden door onze onverschilligheid en ons gebrek aan compassie met anderen. Zo velen lijden en wij doen niets voor hen... Zo veel pijn in de wereld is een gevolg van onze liefdeloosheid en harde hart"*. In concrete beelden zag ze hoe dikwijls een beroep op haar was gedaan door een ontmoeting, gebeurtenis of inspiratie, en hoe vaak ze er aan voorbij was gegaan. En ze hoorde het zachte verwijt van de Heer: *"Ik was naakt, en jij had kasten vol kostbare kleren die je niet gebruikte... Ik had honger, en jij gooide dagelijks zoveel voedsel weg van je overvloed.... Je spiri-*

tuele dood begon toen je ophield belang te stellen in wat anderen overkwam, en alleen nog dacht aan jezelf en je eigen welzijn".

Gered om getuigenis te geven

Ook haar geestelijk leven werd doorgeprikt. Ze had veel gebeden, maar alleen voor zichzelf, om gezondheid, succes en welvaart. Maar nooit voor anderen. Het werd haar getoond hoe haar hulp en gebed een wanhopige jongeman, die ze behandelde, had kunnen redden van zelfmoord, en hoeveel zegen ze had kunnen brengen over haar gezin. Maar ze was meer bekommerd geweest om succes en om haar uiterlijk. Heel haar leven werd er door beheerst, ten koste van haar leven en van God. Ook zag ze hoe haar geloof een leugen was. Als het goed uitkwam, verloochende ze het zonder blikken of blozen. Maar het Boek des Levens toonde ook hoe de Heer haar toch nooit had laten vallen, maar bleef overstromen met zegeningen, en tot het laatste moment langs duizend wegen probeerde toegang te vinden tot haar hart om haar te redden. Maar ze had al deze kansen niet willen zien, en zich verschanst in zelfgenoegzaamheid. Toen kwam de bliksem en werd haar levensboek abrupt gesloten.

Ze beschrijft aangrijpend de totale verslagenheid en schaamte die bleef nadat haar leven aan haar was voorbijgetrokken. Ze voelde zich wegglijden in een peilloze diepte en schreeuwde het uit: *"Heer Jezus Christus, heb medelijden met mij. Vergeef me, Heer, vergeef me. Geef me een tweede kans!"* toen trok de Heer haar op, en zei met onverminderde liefde: *"Ja, je zult je tweede kans krijgen... je zult terugkeren om getuigenis te geven."* Hij liet haar zien dat haar redding was verkregen door onbekende goede mensen die ontroerd haar verbrande lichaam in het nieuws hadden gezien en vurig voor haar hadden gebeden. Tot verbazing van haar artsen, die haar al hadden opgegeven, is haar totaal verminkte lichaam op miraculeuze wijze genezen. En sedertdien trekt ze onvermoeibaar rond om haar getuigenis te geven. Bij de dood zal voor ons allemaal het Boek des Levens worden geopend, verkondigt ze. Het hoeft ons niet bang te maken. In Christus zijn al onze zonden en tekorten al goedge maakt. Je moet er alleen een beroep op doen. Nu nog kan alles worden hersteld en vergeven. Naar het woord van de Schrift: *"Al zijn uw zonden zo rood als bloed, Ik zal ze wit maken als sneeuw. Al reiken ze van de aarde tot de hemel, aarzel niet om tot Mij te komen"*. <

Jozef Marianus Punt
Bisschop van Haarlem-Amsterdam

Uit de kroniek en de agenda

- Op 1 juni diende de hulpbisschop het H. Vormsel toe in Monnickendam.
- Op 2 juni was de hulpbisschop aanwezig bij de Sacramentsprocessie in Amsterdam.
- Op 6 juni vergaderden de bisschop en de hulpbisschop met de staf van het Bisdom. 's Avonds had de hulpbisschop een overleg met de faculteit Katholieke theologie.
- Op 7 juni is de hulpbisschop aanwezig bij de boekpresentatie van diaken Mascini. Bisschop van Burgsteden bezoekt het Eucharistisch congres in Keulen.
- 8 juni 's morgens geeft de hulpbisschop een lezing op de dag voor het leven op de H. Landstichting en 's avonds dient hij het Vormsel toe aan vormelingen in de regio Laren.
- Op 9 juni dient emeritus hulpbisschop Van Burgsteden het Vormsel toe in de St. Nicolaasbasiliek in Amsterdam.
- Op 9 juni is de hulpbisschop aanwezig bij het koperen jubileum van de algemeen secretaris/kanselier van het bisdom.
- Op 11 juni vergaderen de bisschop en de hulpbisschop in Utrecht met de Nederlandse Bisschoppenconferentie.
- Op 13 juni vergaderen de bisschop en de hulpbisschop met de bisdomstaf.
- Op 14 juni dient de hulpbisschop het Vormsel toe in de regio Geestmerambacht.
- Op 15 juni dient de hulpbisschop onder meer het Vormsel toe in Uitgeest.
- Op 17 juni zijn de hulpbisschop en bisschop Van Burgsteden in Nieuwkuijk bij een bezinningsdag voor religieuzen.
- Op 19 juni de bisschop heeft een vergadering met de Permanente raad van de Bisschoppenconferentie.
- Op 21 juni zijn hulpbisschop en de emeritus hulpbisschop bij de priesterbijeenkomst in Heiloo. 's Avonds is de hulpbisschop bij het lustrumcongres van St. Bonaventura.
- Op 23 juni is de hulpbisschop hoofdcelebrant bij de Jaarlijkse St. Jans processie in Laren.
- Op 30 juni is de hulpbisschop hoofdcelebrant in de Hoogmis in de kathedraal, tevens installeert hij de leerlingen van groep vijf van de koorschool tot lid van het Kathedrale Koor.

Boete en verzoening: Een nieuwe kans!

Bij grote katholieke jongerenmanifestaties wordt volop gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te biechten. Eric Fennis zag het bij de Wereldjongerendagen in Spanje, maar ook bij de Katholieke Jongerendag afgelopen november in Nederland. En het waren beslist geen watjes die kwamen biechten, maar moderne jongeren die de kritische vragen van deze tijd stellen!

Het woordje 'biecht' is na ruim 40 jaar nog steeds beladen. De Kerk spreekt sinds het Tweede Vaticaans Concilie dan ook liever van het 'sacrament van boete en verzoening'. De biecht roept vooral bij ouderen gemengde gevoelens op. Als sacrament heeft het mensen gesterkt en bemoedigd, maar de vorm riep steeds meer vragen op. In die verwarrende jaren '60 wisten Kerk

en gelovigen daar niet goed raad meer mee. Het eigen geweten mocht steeds meer klinken en de toetsing daarvan werd ook aan ieder persoonlijk overgelaten; het paste gewoon niet goed dat de Kerk daar nog een sterke rol in had. In 1966 was dan ook binnen enkele maanden de biecht bijna volledig verdwenen en sprak men zelfs over 'afgeschaft'.

Het is niet aan mij daar over te oordelen, want ik heb die tijd niet meegemaakt. Ik merk echter dat deze ontwikkeling veel met mensen heeft gedaan. Misschien mag mijn generatie proberen opnieuw invulling te geven aan dit sacrament.

Ontroerend

Het sacrament van boete en verzoening gaat eigenlijk vooraf aan het ontvangen van de andere sacramenten. Je zuivert er je hoofd en hart mee en je maakt jezelf leeg, zodat je God echt kunt ontmoeten. Ik vind het een ontroerend sacrament, omdat je als mens leeft van Gods genade en vergeving. De biecht doet je beseffen dat je misschien zelf niet in staat bent in alle omstandigheden te vergeven, maar dat God dat wel kan. Dat je jouw leven bij Hem mag neerleggen en dat Hij er in Zijn oneindige barmhartigheid een kruis over maakt. Dat je telkens opnieuw mag beginnen, omdat Hij je vergeeft uit liefde. Dat brengt mij bij het overbekende verhaal over de verloren zoon, of anders gezegd: de barmhartige vader. De jongste zoon wil weg, de wereld in, op zoek naar avontuur en hopelijk geluk. En hij vraagt alvast zijn deel van de erfenis. De oudste zoon blijft bij zijn vader en helpt hem op het land. Deze zoon is zuinig en loyaal aan z'n vader, terwijl de jongste z'n bezit verbrast en z'n huisnummer vergeten lijkt.

Heimwee

Die jongste zoon is heus niet slecht, maar hij zoekt het geluk op de verkeerde plek, 'in een vreemd land' staat er in de tekst, ver weg van zijn vader. En daar raakt zijn leven in het slop. Hij voelt zich leeg en eenzaam en hij krijgt heimwee...

De ervaring van de verloren zoon is ook de ervaring van onze tijd: mensen die vervreemd zijn van God en die worstelen om niet ten onder te gaan, zoeken opnieuw naar de grond van hun bestaan. Vragen als: 'Waar kom ik vandaan?', 'Waar ga ik uiteindelijk naar toe?' en 'Bij wie mag ik mij ten diepste geborgen weten?' komen steeds heftiger bij mensen boven. Er lopen in onze tijd nogal wat 'verloren zonen en dochters' rond en lang niet alleen omdat toevallig het contact met het thuisfront verbroken is.

'En toen dacht hij terug aan zijn vader', staat er vervolgens in het verhaal. De verloren zoon wil graag terug naar de bron van zijn leven, naar de liefde die op hem wacht. Verlangt niet ieder mens dit vroeg of laat? Zeker als dingen je lijken te overkomen, waardoor je de regie over je eigen leven kwijt bent? Op onverwachte momenten kan in je hart een gevoel van heimwee naar God ontstaan, heimwee misschien wel naar het geloof van je jeugd. Het kan een moment van genade zijn. Een moment waarin je verlangen naar God opnieuw kan groeien en het besef weer doorbreekt dat je uit eeuwige liefde geboren bent en door die eeuwige liefde ook wordt gedragen.

Spiegel

Dit prachtige verhaal laat ons zien wat voor soort vader God is. Een vader die zijn kind nooit opgeeft, maar die met eindeloos geduld, elke dag weer, de weg aftuurt om te kijken of hij hem nog niet ziet terugkomen. Zo'n vader is God. Een vader die wacht tot wij moe worden van onze eigen zwakheden en fouten. Een vader die ons niet eerst de les leest, maar

die ons tegemoet snelt, omhelst en laat voelen dat vergeving mogelijk is.

God stelt echter wel een uitdrukkelijke voorwaarde aan Zijn vergeving: we moeten ons willen bekeren. Nu wordt er in de Schrift veel over bekering gesproken, maar het woord bekering is misschien wel net zo beladen als het woord biecht. Toch betekent het niets anders dan een moment stil staan, even over je schouder naar achteren kijken, je leven met z'n mooie en minder mooie momenten aan je voorbij laten gaan en dan met God eens evalueren. Het betekent dat je moet durven kijken in de spiegel van je eigen hart. Dat is lastig, want wat zie je daar allemaal? Dat maakt kwetsbaar en ook dat zijn we niet graag.

Toch kan het heel helend werken om je leven voor te leggen aan God en Hem te vragen om dat wat er niet goed aan is, te vergeven. Het geeft je namelijk de kans opnieuw te beginnen. Vergeving wordt ons gegeven, het kan nooit worden opgeëist en daarom is het goed om eerst ons eigen leven te onderzoeken, voordat we anderen de maat nemen.

Toen ik voor het eerst in aanraking kwam met het sacrament van boete en verzoening was ik al in de 20. Het deed me veel,

omdat ik er als een berg tegenop zag en slechts de verhalen van vroeger kende. En ik zag zo'n ouderwetse biechtstoel ook niet zo zitten. En dan ook nog tegenover een relatieve vreemde uitspreken wat er niet goed is in je leven, het viel me niet mee. Maar het gesprek kon gewoon aan tafel en het was geweldig te ervaren dat er geluisterd werd, niet geoordeeld. En dat ik vervolgens handvatten kreeg aangereikt om het met mijn naasten goed te maken. Daardoor leerde ik dat dit sacrament geen vlucht is, je bent er niet zomaar vanaf. Het is boete én verzoening, telkens weer. Het één kan niet zonder het ander. Het één kan ook niet wat minder dan het ander. Het is niet makkelijk, maar je kunt er wel meer mens door worden.

Ik beschouw dit sacrament allereerst als een uitnodiging. Dat ieder van ons opnieuw een kans krijgt, lezen we in het verhaal over de verloren zoon. Dat God ons tegemoet treedt als in de liefde tussen vader en kind, leert ons dat we Zijn kind zijn: gekend, bemind en uniek. God wil dat we leven en daarin anderen laten delen. Niet oordelend, maar vergevend, zoals Hij die zich telkens weer over ons ontfermt, onze zonden vergeeft en ons eens zal leiden naar het eeuwig leven. <

Eric Fennis

De middeleeuwse kerk met de molen.

Hoogwoud

Het exterieur van de r.-k. kerk vanaf het kerkhof.

De katholieke kerk van Hoogwoud viert in 2015 haar 150-jarig jubileum. Hoogwoud is echter een veel oudere locatie. Het dorp is ontstaan in de middeleeuwen als veenontginning en rond 1300 kon men er kerken. Over het ontstaan van de parochie Hoogwoud zijn de wildste verhalen in omloop. Een oude, fantastische legende vertelt dat de woeste Friese koning Radboud (Redbad, 679-719) zich door de Heilige Wulfram in Hoogwoud wilde laten dopen. Omdat hij vreesde dat hij zijn familie niet in de christelijke hemel zou aantreffen, zag hij er echter weer van af. Het verhaal is onwaarschijnlijk; bovendien was de naam Hoogwoud in die tijd in gebruik om de vesting aan te duiden die later Medemblik zou heten.

De tweede legende vertelt dat graaf Floris V (1254-1296) op de plek waar hij het lichaam van zijn vader Willem terugvond, een kapel (sacella) ter ere van de Maagd Maria stichtte. Hier kon een priester Missen voor het zieleheil van Willem lezen. Of de parochie zo oud is?

De nieuwe datering van de doopvont in de protestantse kerk van Hoogwoud uit het eind van de dertiende, begin veertiende eeuw leert ons dat hier in ieder geval al heel vroeg gedoopt is.

De pastoors

De eerstbekende "Pape" van Hoogwoud wordt zonder naam genoemd in de zogenaamde 'Uitspraak' uit het jaar 1320.

West-Friesland heet nog "Westeliglant" in het in 1318 gesloten verdrag van de bisschop van Utrecht en de Dompriost-aartsdiaken Florens van Jutfaes. Vanaf het midden van de veertiende eeuw worden pastores van de parochie Hoogwoud met naam en toenaam genoemd, onder anderen Jan Volpertzoon (13..-1353), Claes Vlaenderman (1353-1354), Willem Pietersz. Grove/Gronen, Dirk Voppenz. de jonge (1353-1359), Reinier Hillinc (1361) en Petrus van Nederswoude. De kerken van Hoogwoud, Aartswoud, Opmeer en Lambertschaag worden in 1395 voor het eerst genoemd in de rekeningen van de Dom van Utrecht, waar het gaat om het inzamelen van geld door "questierders" ten behoeve van de bouw van de Dom daar. In hetzelfde jaar wordt de "cureyt" (pastoor) van Hoogwoud genoemd, in verband met het verkopen van een stuk land dat voor turfwinning gebruikt kon worden, vermoedelijk uit geldgebrek. Een pastoor was niet altijd de werkelijke zielzorger ter plaatse. In 1435 is sprake van een dominus Petrus, curatus van de kerk van Lambertschaag, waarvan het kerkgebouw in de Hoogwouderban staat.

De middeleeuwse kerk

De oude (nu protestantse) kerk van het oude Hoogwoud is een brede eenbeukige kerk met een vijfzijdig gesloten koor en een toren van drie geledingen met balustrade en naaldspits. De twee onderste torengeleringen verzezen kort na 1472, de derde geleding en

de omklamping van de twee onderste geledingen zijn uit 1886. De patroon Sint Jan de Doper, die volgens B. Voets in het begin van de 14e eeuw op verzoek van de Hoogwouders is gekozen in plaats van Maria, gaat mijns inziens minstens terug tot 23-24 juni 1476. In die tijd zou de kerk zijn heringewijd na een flinke verbouwing tot kruiskerk, vermoedelijk naar aanleiding van het instorten van de toren op 18 juni 1472, niet lang nadat pastoor Dirck Bartholomeeusz. een parochiaan vermoordde.

Nog lang bleef een oud Maria-altaar in de, inmiddels protestants geworden, kerk bij de katholieken in trek. Dat de naam St. Jan werd gepreciseerd in 'St. Jan geboorte' gebeurde waarschijnlijk in de tijd van de eerste twee bisschoppen van Haarlem (1561-1587, Nieuwland en Van Mierlo). De toren van de kerk had in de Middeleeuwen twee kleine klokken, waarvan er ééntje dienst zal hebben gedaan ten behoeve van het Angelus Domini-gebed. In 1649 besloot de vroedschap die door Hemony over te laten gieten tot "een goede suffesante nieuwe klok". Nadat de oude toren en een deel van de kerk in 1674 door storm was verwoest (de klok overleefde het) kreeg de huidige kerk in 1680 zijn vorm naar plannen van Thijs Jansz.

De katholieke schuilkerk en daarna
Vermoedelijk heeft in de buurt van Koningspade 31 een katholieke schuil- of schuurkerk gestaan, getuige de vermelding in een notariële akte uit 1668, terwijl

Het interieur.

er beslist ook in 1644 een stond aan het Zuideinde in de omgeving van de huidige R.-K. kerk. In 1729 waren er 230 communicanten in "Hoogwout", 12 gedoopten en tien overledenen. Op 24 april 1821 werd de eerste steen gelegd voor een nieuwe stenen kerk, waarvan de kerkwijding op 24 oktober van hetzelfde jaar plaatsvond, ter vervanging van het van hout opgetrokken en voor de gemeente te bekrompen kerkje met pastoorswoning, daar deze "versleten en vervallen" was. De geschiedenis van de parochie in die tijd is niet of nauwelijks meer na te gaan, want een belangrijk deel van de oude archieven is zoek. Vast staat wel dat Hoogwoud al voor de katholieke emancipatie van 1853 een bloeiend katholiek parochielevens had.

Het huidige kerkgebouw is gesticht onder het pastoraat van pastoor Cornelis van Staveren, die van 1861 tot 1880 parochieherder van Hoogwoud is geweest. De eerste steen werd gelegd op 16 december 1863. De architect was Th. Molkenboer. Nadat die tijdens de bouw was overleden, ontwierp zijn zoon W.B.G. Molkenboer de toren (1865). Molkenboer jr. bouwde ook de nabijgelegen kerk van De Weere (pas in 1905). Op 17 juli 1865 werd de kerk geconsacreerd.

De R.-K. St. Joannes Geboortekerk is een driebeukige pseudobasiliekale kruiskerk met vijfzijdig gesloten koor en een toren van drie geledingen met achtkantige lantaarn en naaldspits. Mgr. Wilmer consacreerde deze kerk op 17 juli 1865. In september 1965 kreeg de torenspits

van de katholieke kerk van Hoogwoud een feestelijke "rode hoed" door haar te beslaan met roodkoperen platen. Vóór die tijd waren er leien als bedekking. Van binnen is er veel te zien! Allereerst de ramen achter het hoogaltaar met de klassieke voorstellingen van Isaak die het hout draagt (links) corresponderend

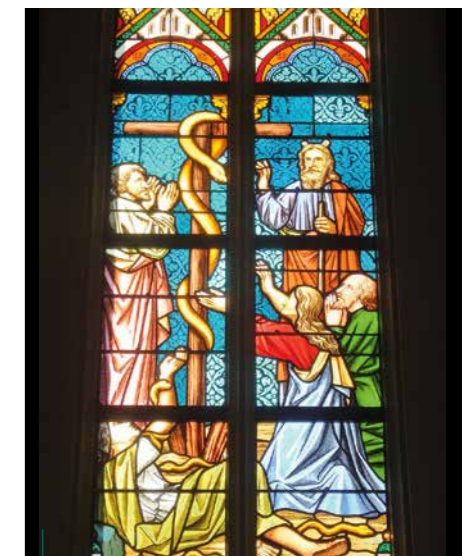

In of uit?

met Jezus de zijn kruis draagt (rechts) en Mozes met de koperen slang (links) en Jezus hangend aan het kruis (rechts). In de blinde muren van het schip staan de zaligsprekingen vermeld, boven alle (acht) deuren aardige reliëfs met evangelische motieven. Komisch is dat boven de middendeur aan de torenkant te lezen staat: 'gaat in tot het Koninkrijk Gods' en daaronder het bordje UITGANG.

De in 1980 gerestaureerde kerk bevat een Ypma-orgel uit 1873 en mooi geschilderde kruiswegstaties van F.L.H. de Fernemont (1882). De kerkhofkapel (1908) is in 1990 tot columbarium verbouwd. De parochie is nog steeds actief en ik ben jaloers op het enorme aantal tuinlieden waarover ik in het parochieblad 'Sjalom' las. Chapeau! <

Hein Jan van Ogtrop, Haarlem.

De koperen slang.

Gebruik is gemaakt van de zeer uitgebreide en goed gedocumenteerde gegevens van Louis Groen, medewerker Westfries Genootschap.

door Eleonora Hoekstra-Ros

In het **Bavo Journaal** van de **Kathedrale Basiliek Sint Bavo te Haarlem** van juni jl. staat een opmerkelijk verhaal over Paus Benedictus XVI. Van het kathedrale koor ontving de paus een CD box met werken van Mahler, uitgevoerd samen met het Concertgebouworkest. Bijzonder was dat de secretaris van de paus de box persoonlijk in ontvangst nam. Toen de paus twee jaar later de dvd "Angels of Haarlem" in ontvangst nam, zei hij spontaan bij de overhandiging "Ah, het koor van Mahler". Later hoorde de delegatie dat de paus dikwijls naar deze uitvoering luistert.

Parochianen van de **Sint Martinusparochie te Almere Stad** zetten zich op smakvolle manier in om gelden te verzamelen voor hun nieuw te bouwen kerk. Dit staat in de **Kerkmare**. Zij verkopen een keer per maand Indonesische hapjes na de viering van 11.00 uur.

Parochianen in de Zaanstreek gaan 4 juli weer op Kerkenpad. De oproep staat in **Samenklanken**. Deze keer voert de bustocht naar Deventer, de stad van Geert Groote en de Moderne Devotie. Geert Groote was een volgeling van deze vernieuwingsbeweging uit de late

Middeleeuwen. In zijn voetsporen wordt een stadsrondwandeling gemaakt en 's middags wordt het buitengebied bezocht om naar een restant van het klooster van Windesheim te kijken. De groep sluit de dag af met een maaltijd.

Een reis met meerwaarde. In het **parochieblad Rond onze Toren van de parochie O.L.V. Geboorte te Halfweg** wordt met enthousiasme geschreven hoe fijn het is een bedevaartreis naar Lourdes mee te maken. Veel mensen willen dolgraag naar Lourdes om samen te bidden bij de bron die Maria is, om verlossing en vertrouwen, om overgave en kracht, om vrede en verzoening. Velen weten niet goed hoe ze dit moeten aanpakken. In het artikel wordt de naam van de landelijke bedevaartorganisatie genoemd. Zij verzorgt reeds 90 jaar reizen naar Lourdes.

In het **parochieblad Vitusklanken** van de **Sint Vitus te Naarden** is in het voorjaarsnummer een gekleurd vel ingestoken: OM TE BEWAREN. Op het A3-formaat is te lezen wie de contactpersonen zijn binnen de sectoren van de parochie en wie de redactie van de Vitusklanken voert. Op de andere zijde staan korte mededelingen, zoals het opgeven van misintenties en help de ledenadministratie.

Een vaste groep vrijwilligers collecteerde ieder jaar voor het bloemenoffer om de **St. Urbanus te Ouderkerk aan de Amstel** te versieren. Daar is men mee gestopt.

Nu wordt er een beroep op de parochianen gedaan om de bijdrage -ook in de maand juni- in de speciale collectebus te deponeren. Met het bloemenoffer worden de kerk en de dagkapel het hele jaar door met bloemen versierd.

Het populaire bidprentje van de H. Antonius -naamdag 13 juni- is herdrukt. **De R.-K. Kerk van de HH. Petrus en Paulus "De Papegaai" te Amsterdam** geeft het opnieuw uit. Er is nu ook een Engelstalige versie met een gebed op de achterzijde. Beide versies liggen achter in de kerk en zijn gratis verkrijgbaar.

Wie maakt gebruik van de kerktelefoon? Deze vraag stelt zich het parochiebestuur van de **parochie St. Joannes Evangelist, Kaag-Abbenes en O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen, Nieuw-Vennep** in zijn gezamenlijk **kerkblad Een door Twee**. Het parochiebestuur wil graag weten hoeveel parochianen de vieringen beluisteren via de kerktelefoon. Op grond hiervan kan het bestuur de meest geschikte aanbieder kiezen. Het is bestemd voor parochianen die niet in de gelegenheid zijn om vieringen in de kerk bij te wonen. De KPN stopt eind dit jaar. Daarom wil het parochiebestuur eerst inventariseren alvorens een aanbieder te kiezen. Ook mensen in verzorgingshuizen kunnen van deze voorziening gebruik maken en hun eigen kerkviering mee beluisteren. Nieuwe aanmeldingen blijven welkom.

Het liturgisch koor van de **H. Corneliusparochie te Limmen** sluit zijn seizoen af met een viering waarbij de koorleden zelf hun liederen uitkozen. Alle koorleden mogen drie liederen doorgeven en aan de hand van de gekozen liederen wordt de viering ingevuld. Dat belooft een veelkleurige muzikale fruitmand te worden.

In het **contactblad van de parochie H. Joannes de Doper te Schoorl** staat dat de regiokin-derkrant **Rondom de kinderen** weer verschijnt in de regio van de Geestmerambacht. Er staat van alles in te lezen over Hemelvaartdag en Pinksteren. Het wordt verspreid via de R.-K. -basisscholen en er liggen enkele exemplaren achter in de kerk. Als je leuke ideeën hebt of een mooi verhaal of tekening, dan is dat altijd welkom en het is af te geven bij de pastorie of te mailen naar het >> secretariaat@geestmerambacht.nl

De **Onze Lieve Vrouwe Geboorte parochie te Uitgeest** laat haar parochianen weten dat de eerstvolgende **PUC** een VAKANTIE-PUC zal zijn. Dat betekent dat er enkel maandnieuws met lopende zaken en gebeurtenissen in te lezen is. Het parochieblad ontvangt men niet in de brievenbus, maar ligt achter in de kerk.

Op zaterdag 22 juni is er een veteranenviering in de Cyriacuskkerk van de **R.-K. parochie Heilige Matteüs te Hoorn**. De oecumenische viering die om 17.00 uur begint is bijzonder. Men hoopt met deze viering de begripskloof tussen veteraan en burger te overbruggen. Burgers wordt gevraagd te komen om verbinding te maken met de veteranen. Gewoon door er te zijn. Zij waren er voor ons, nu zijn wij er voor hen.

Om bruidje of jonker/kwastendragertje te zijn voor het **Sint Jansfeest in Laren** wordt weer een oproep gedaan. Op zondag 23 juni om 11.00 uur is het vertrek vanaf het plein van de Sint Jansbasiliek. Tijdens de processie dragen de bruidjes een klein boeketje bloemen. Als je geen bruidsjurkje hebt, kun je er een lenen. Aanmelden: >> stjansbruidjes@gmail.com

Door de krimp in de kerk ontkomen parochies er niet aan om veranderingen door te voeren. Samenwerking is noodzakelijk en zelfs fusies zijn op termijn onontkoombaar. Veranderingen kunnen ingrijpend zijn. De kerkelijke toekomst van **de parochies in de Zaanstreek** wordt in een artikel in hun parochiebladen besproken. Zij willen hun geloof levend houden en dat kan ingrijpen vragen. Dat is een zoeken om het gelovig leven vitaal te houden en voor iedereen een zegen te laten zijn. Daarom is er in de parochiebladen een intentie opgenomen met het verzoek deze intentie te bidden. Want: "Als de Heer het huis niet wil bouwen, bouwen de bouwers vergeefs" – psalm 127.

De **parochiebesturen van de R.-K. parochies te Heemskerk, Castricum/Bakkum en Uitgeest** hebben een intentieverklaring getekend en gaan gezamenlijk een fusieplan ontwerpen. Hun verklaring stond in het parochieblad afgedrukt.

Intentieverklaring

God, leid ons op de weg die toekomst biedt. Vorm ons tot een gemeenschap die trouw is aan haar eigenheid en oprecht in haar zoeken naar eenheid. Verlicht ons verstand en verwarm ons hart, opdat wij elkaar verstaan. Dat wij reisgenoten mogen zijn, die vreugde scheppen in de Boodschap van Jezus. Amen.

De Kerk: kun je alleen geloven?

De zesde stap van de basisboodschap van het katholieke geloof

Sommige mensen zeggen tegenwoordig: “Ik geloof wel in Jezus, maar de Kerk heb ik niet nodig”. Opvallend is dat deze mensen niet beseffen, dat alleen al het feit dat ze geloven, komt omdat ze het geloof hebben ontvangen: *van andere mensen, van de Kerk!* Het is goed om te beseffen, dat er 2000 jaar lang mensen zijn geweest die met vallen en opstaan hun geloof hebben beleefd en zo goed mogelijk hebben doorgegeven aan de volgende generatie. Daarom kunnen u en ik anno 2013 bijvoorbeeld lezen uit de heilige Schrift of kennis nemen van de rijke Traditie en wijsheid van de Kerk.

Plan in het hart van God de Vader

Katholiek gezien is het onmogelijk om “Ja” te zeggen tegen Jezus en “Nee” tegen de Kerk. Jezus en de Kerk horen bij elkaar! Waarom? Het heeft denk ik iets te maken met één van mijn favoriete passages uit de Catechismus, 759. Er wordt daar gesproken over “een plan geboren in het hart van de Vader”, namelijk “het bijeenroepen van alle mensen ter wereld die in Jezus

geloven om zo de Kerk, de familie van God, te vormen.” Het woord ‘ekklesia’ (Grieks voor ‘kerk’ in het Nieuwe Testament) betekent ook ‘bijeenroeping’. De term ‘kyriakè’ waar ons woord ‘kerk’ van is afgeleid, betekent ‘zij die de Heer toebehoort’. Kortom: Jezus en de Kerk horen bij elkaar. God weet dat wij de ander nodig hebben om te kunnen blijven geloven en daarom heeft Hij ons de Kerk gegeven. De Bijbel noemt de Kerk niet voor niets “pijler en grondslag van de waarheid” (1 Tim. 3, 15). Met name in de sacramenten geeft Hij ons tastbare tekenen om met Hem verbonden te blijven.

Blij met de Kerk

Persoonlijk merk ik dat ik op sommige momenten heel blij en enthousiast ben over de Kerk, bijvoorbeeld als ik de teksten van het tweede Vaticaans Concilie herlees of artikelen en boeken van grote theologen. Of de Paaswake dit jaar weer intenser mocht beleven. Of met een groep in de parochie een geloofscursus voor volwassenen mocht organiseren en om dan te zien dat God anno 2013 nog steeds mensen aanraakt. En niet te vergeten, de woorden en daden van de nieuwe paus Fransiscus, die maken dat ik er trots op ben dat ik katholiek ben en die mij aansporen mijn eigen levensstijl onder de loep te nemen.

Moeite met de Kerk

Er zijn echter ook momenten dat ik het moeilijk heb met de Kerk en als het ware ‘lijd’ aan de Kerk. Als financiële en organisatorische vraagstukken voorop lijken te staan in plaats van de geloofsverkondiging en de evangelisatie. Als de nadruk in mijn ogen wordt gelegd op pietluttigheden en als vergeten wordt dat het gaat om het geluk van mensen, om mensen bij God te brengen. Als leden van de Kerk, inclusief haar leiders, zich schuldig maken aan seksueel misbruik. Als bepaalde katholieken belabberd in de media optreden. Als ik het gevoel heb niet helemaal gewaardeerd te worden in het vrijwilligerswerk dat ik voor de Kerk doe.

De basisboodschap van het katholieke geloof in zes stappen

1. **God is liefde, Hij houdt van mij.**
Waarom ervaar ik die liefde dan niet?
2. **Er staat iets tussen mij en God: gebrokenheid, zonde.**
Hoe nu verder?
3. **Verlossing door Jezus: zijn menswording, passie en verrijzenis bewerken verzoening.**
En dan? Wat is mijn antwoord?
4. **Geloof en bekering: ik vertrouw me toe aan Jezus en volg Hem na.**
En verder?
5. **Ik hoef het niet alleen te doen: de heilige Geest is mijn Helper en...**
6. **... ik mag deel uitmaken van de kerkgemeenschap.**

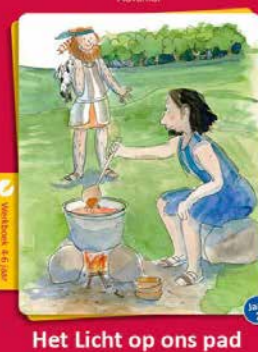
De Kerk is Gods familie

Is dit dan reden om de Kerk gedag te zeggen? Nee, voor mij niet. Je zou het kunnen vergelijken met je familie. Af en toe is er wat en soms moet je even afstand nemen, maar toch is er dat besef ‘je hoort bij elkaar’ en ‘samen ga je door’. En in onze Kerk komt daar nog de dimensie bij: je gaat door vanwege Jezus. Hij is diegene die de Kerk bij elkaar houdt en leidt. Als we onze blik op Hem gericht houden, zullen we ook in steeds diepere verbondenheid met elkaar kunnen leven.

Tot slot nog twee uitspraken: “Een christen alleen is in levensgevaar!” en “Eén christen is geen christen!” Mag dit ons aansporen om samen met anderen te geloven, ons geloof te verdiepen en uit te dragen. Met elkaar, met het gebruik maken van elkaars talenten en sterke kanten, is er veel (meer) mogelijk. Dan komt de Kerk inclusief de plaatselijke parochiegemeenschap toe aan waarvoor zij bedoeld is: om het evangelie te verkondigen in woord en daad aan de mensen om haar heen. <

Mirjam Spruit

De foto's bij dit artikel (behalve van het kruis) zijn genomen door Thomas Koopman tijdens de Wereldjongerendagen Madrid 2011.

Het Licht op ons pad

Het Licht op ons pad

Tweede jaargang verschenen

Parochie Schagen start met *Het Licht op ons pad*

De parochie van Schagen start in september met het project. Monica Wildeboer, catechiste in de regio, vertelt waarom: "Wij gaan hiermee beginnen, omdat wij als parochie de ouders die hun kind(eren) hebben laten dopen willen ondersteunen in de geloofsopvoeding. Het is eigenlijk een 'geschenk' van het bestuur en pastorale team aan de jonge ouders van onze parochie. Wij hebben er tijdens de ouderavond over 'huisliturgie' en geloofsopvoeding over verteld. We schrijven nu alle communicantjes van afgelopen en vorig jaar persoonlijk aan. Tevens nodigen we ze uit voor een terugkomviering en zal de pastoor in deze viering ook nog wervend hierover vertellen."

Op dinsdag 18 juni is de tweede jaargang van de nieuwe catechesemethode *Het Licht op ons pad* gepresenteerd tijdens een Impulsmiddag in Zeist. Het betreft een landelijk meerjarenproject voor doorlopende parochiecatechese voor 4 tot en met 18 jarigen.

Vijf leeftijdscategorieën

De methode bestaat uit een driejarige cyclus (jaar 1, 2 en 3), verdeeld over vijf leeftijdscategorieën (4-6 jarigen, 7-9 jarigen, 10-12 jarigen, 13-15 jarigen en 16 jaar en ouder). Elke leeftijdscategorie heeft 16 bijeenkomsten per jaar met een tijdsduur van 90 minuten voor de parochie en/of 45 minuten voor de school (zelf gemakkelijk aan te passen). Dit jaar komt dus de tweede jaargang van het project uit. Er is voor alle leeftijdsgroepen een *werkboek* voor de kinderen/ tieners/jongeren beschikbaar en een *begeleidersboek* voor de begeleiders.

Verdieping in elke leeftijdscategorie

De methode werkt volgens een cyclische structuur: programmaonderdelen hebben een vaste plaats in het geheel en komen om de drie jaar verdiept terug. Aansluitend op de *Catechismus van de Katholieke Kerk* komen de Bijbel, de geloofsbelijdenis, de Tien Geboden, de sacramenten en het gebed in elke leeftijdscategorie aan bod. De methode is heel mooi geïllustreerd.

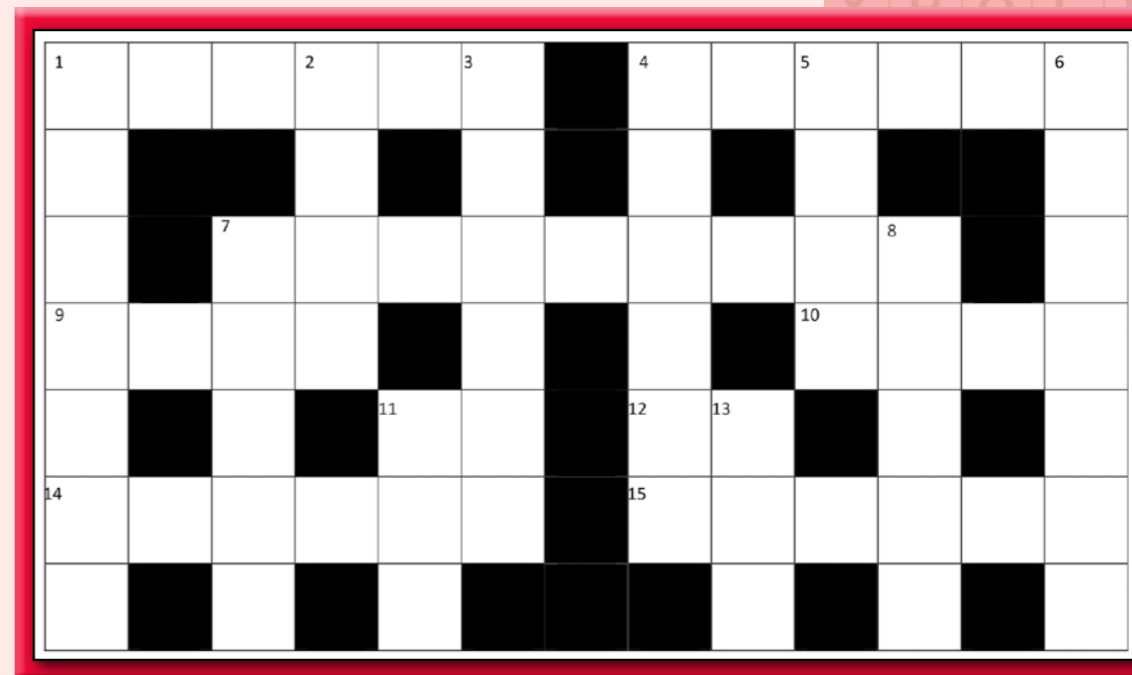
Workshops *Het Licht op ons pad* op zaterdag 28 september a.s.

Op zaterdag 28 september a.s. zal er op De Tiltenberg een **Impulsdag** gehouden worden over de *Catechismus van de katholieke Kerk*. Op deze dag zal er ook twee keer een workshop plaatsvinden over de catechesemethode *Het Licht op ons pad*. Aan de orde komt onder andere hoe je met dit project kunt starten in de parochieregio. Voor meer informatie over deze Impulsdag, zie het volgende nummer van Samen Kerk of >> www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl onder de afdeling Catechese. <

Voor meer informatie: >> www.hetlichtoponspad.com

Te bestellen via: >> www.adveniat.nl

' n beetje crypto

Horizontaal

1. Een delfplaats van kleding? Het ruikt er wel lekker **4.** Hebben ze op deze eilanden een voetbal-gehoor? **7.** Is pa in het bedehuis? **9.** Een voegwoord met een academische graad vindt men in het goudland **10.** Als de dwarsmast klaar is, kan hij erop zitten **11.** Aan de andere kant **12.** Water zonder alcohol? **14.** Niet meer gevangen, maar je doet niet meer mee **15.** Schoolreisje van de basisschool. Gaan ze dan drie keer?

Verticaal

1. Een Amerikaanse jongen werd apostel **2.** Een bevestigingsmiddel uit het veen **3.** Het lijkt een gymnastiekoefening, maar zit comfortabel in de auto **4.** Een vogel met een knaagdier op een berg **5.** Of een Duitse rivier **6.** Voedsel in het klooster of eet men juist niets? **7.** Overdreven koud **8.** Bijvoorbeeld snel is een snelle **11.** Omgedraaide vloerbedekking is erg rustig **13.** Bijbels vervoermiddel

De prijswinnaars van het cryptogram april 2013 zijn:

Fam. Warmerdam, Assendelft
Mevr. A.H. Rodenburg, Uitgeest
J. Tol, Volendam.

Oplossing opsturen naar het redactiesecretariaat Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem

Oplossing mei 2013

Precies 50 jaar geleden werd het Tweede Vaticaans Concilie in het leven geroepen, bedoeld om de kerk "bij de tijd te brengen". Het Jaar van het Geloof herdenkt deze gebeurtenis en stelt ons in de gelegenheid de vruchten van dit concilie te onderzoeken. In een reeks interviews wil missiesecretaris Evert Veldman ervaringen van bisschoppen uit verschillende werelddelen tegen het licht houden van de documenten van dit Concilie.

Kardinaal Óscar Rodríguez:

De Kerk verdedigt en bevordert de waardigheid van de mens

Het laatste document uit Vaticanum II is de pastorale constitutie over de kerk in de wereld van deze tijd: *Gaudium et Spes*, vertaald: *Blijdschap en Hoop*. In deze constitutie wordt de Katholieke Sociale Leer samengevat. Uitgangspunt hierin is de waardigheid van iedere individuele mens binnen de samenlevingsvormen waar hij deel van uitmaakt. Evert Veldman sprak hierover met kardinaal Óscar Andrés Rodríguez Maradiaga, Aartsbisschop van Tegucigalpa, Honduras

Hoe heeft de kerk zich in Honduras ontwikkeld?

"Columbus ontdekte Honduras tijdens zijn vierde en laatste reis. In 1502 werd nabij Trujillo, aan de Caribische kust van Honduras, de eerste Heilige Mis gevierd op het Amerikaanse continent. De eerste scholen, ziekenhuizen en universiteiten kwamen alle voort uit de Kerk. Mercedariër monniken en Franciscanen namen krachtige initiatieven uit liefde voor de achtergestelden, zoals de verdediging van het landbezit van de inheemse bevolking (*Indios*), onderwijs aan de arme laag van de bevolking, gezondheids-

zorg en het opkomen voor bescherming van de rechten van families en individuen. Ook vandaag de dag zijn veel vrijwilligers uit parochies werkzaam in kerkelijke medische klinieken, het gevangenenpastoraat, ziekenbezoek, jongerenactiviteiten en de reïntegratie van teruggezonden migranten. Het Katholieke radionetwerk ondersteunt het onderwijs aan landarbeidersgroepen en bevordert coöperaties voor mini-kredieten. In de grote politieke en sociale kwesties vertolkt de Kerk een heldere christelijke boodschap, waar met respect naar geluisterd wordt. Met al deze initiatie-

ven verdedigt en bevordert de kerk de waardigheid van de mens in alle structuren van de samenleving."

Voor welke uitdagingen staat de Kerk in Honduras?

"Met onze 400 priesters is er een groot tekort voor de vele dorpen en gehuchten die door het bergachtige terrein moeilijk bereikbaar zijn. Gelukkig zijn er 30.000 leken, mannen en vrouwen, die als *Delegados de la Palabra de Dios* (vertolkers van het Woord Gods) catechese geven en het geloofsleven stimuleren. Erg bezorgd ben ik over de scheiding tussen het geloof en het leven, speciaal in de politiek. Daardoor voert de samenleving niet die veranderingen door die nodig zijn voor een eerlij-

ker verdeling van de welvaart en voor meer sociale gerechtigheid. Het aantal stabiele gezinnen is te gering. Er zijn veel ongehuwde moeders die alleen de verantwoordelijkheid moeten dragen voor de kinderen. De kwaliteit van het publieke onderwijs is bijzonder laag en er zijn te weinig parochiescholen voor de arme bevolking. Het aantal sektes groeit en is welhaast een winstgevende religieuze industrie geworden; katholieken zonder voldoende geloofsvorming zijn soms een gemakkelijk doelwit van bekeringsacties."

Wat betekent het Jaar van het Geloof voor u?

"In ons land is dit iets om dankbaar voor te zijn. Met het Tweede Vaticaans

Concilie als referentiepunt wil de Hondurese Kerk bovenal stimuleren dat elke gelovige die gedoopt is, leeft vanuit een persoonlijke relatie met Jezus Christus. Wij zijn blij met de vriendschap tussen de mensen in het Bisdom van Haarlem-Amsterdam en Honduras. Ik beleef daarin de katholiciteit van de Kerk. Ik hoop dat de Nederlandse katholieken zich nauw met ons verbonden voelen in geloof en naastenliefde. Wij bidden voor u en wensen dat de Kerk blijft groeien in ledenaantal en geloofskracht." <

Evert Veldman, missiesecretariaat bisdom Haarlem-Amsterdam

Kardinaal Óscar Andrés Rodríguez Maradiaga, S.D.B. is sinds 1993 aartsbisschop van Tegucigalpa, Honduras. Na zijn priesteropleiding en theologische studies in Rome, studeerde hij klinische psychologie en psychotherapie. Als voorzitter van Caritas Internationalis, het grootste hulpnetwerk van de Katholieke Kerk, is hij een krachtig strijder voor mensenrechten. In zijn preken en overdenkingen laat hij zich kennen als geschoold uitlegger van de Bijbel – verstaanbaar voor de intellectuele luisteraar, de buschauffeur en de analfabetische landarbeidersvrouw – en als gedreven zoeke naar de actuele toepassing in de Latijns-Amerikaanse context van armoede, geweld en ongelijkheid. Als krachtig leider en missionaris heeft hij een afschuw van gemakzucht en conformisme binnen en buiten de Kerk. In het persoonlijk contact is hij een invloede pastor en, bij gelegenheid, een bevlogen verteller over zijn hobby's: hij is piloot en saxofonist. Medio april is Kardinaal

Rodríguez door Paus Franciscus benoemd als coördinator van de groep van acht kardinalen-adviseurs bij het bestuur van de kerk en de hervorming van de curie. Een karakteristieke uitspraak: "De belangrijkste waarde van ons continent is het geloof, en met dit geloof, de deugd van de waarheid, wat niet een oppervlakkig optimisme is, maar de overtuiging op grond waarvan wij onze doelen willen bereiken en blijven vechten. Dat geloof ondersteunt de armen. Wij moeten net zo lang doorvechten tot er geen armoede meer is."

Dertien nieuwe zusters in Aalsmeer

Op woensdag 15 mei jl. hebben dertien zusters Benedictinessen vanuit Italië hun intrek genomen in het voormalige klooster van de Karmelieten aan de Stommeerweg in Aalsmeer. Dit ter voorbereiding op de mogelijke stichting van een nieuw klooster aldaar. De zusters leven volgens de regel van Sint Benedictus, patroonheilige van Europa en één van de vaders van het westerse kloosterleven, die van de monniken en kloosterzusters van zijn orde een nauwe band tussen het gebed en het werk verwacht. Op deze wijze zullen ook de zusters in Aalsmeer hun leven trachten vorm te geven, met een sterke nadruk op gebed en werk. Een speciaal charisma van hun spiritualiteit is het ontvangen van gasten, en dan met name van degenen die zich in moeilijkheden bevinden. Op deze manier zullen de zusters aanwezig zijn voor allen die een beroep op hen doen. Op 18 mei zijn tijdens een gebedsdienst de sleutels van het klooster symbolisch door de paters Karmelieten in Nederland aan hen overdragen. Op 25 mei zijn de zusters tijdens de viering van de priesterwijding in door de bisschop voorgesteld. <

Op deze manier zullen de zusters aanwezig zijn voor allen die een beroep op hen doen. Op 18 mei zijn tijdens een gebedsdienst de sleutels van het klooster symbolisch door de paters Karmelieten in Nederland aan hen overdragen. Op 25 mei zijn de zusters tijdens de viering van de priesterwijding in door de bisschop voorgesteld. <

De weg van de Pelgrim Expositie over de Pelgrimage naar Santiago in de Benedictushof

Veel mensen lopen met de droom om een keer een pelgrimstocht te maken. Veel mensen doen het ook echt, en voor veel mensen blijft het een verlangen. De weg spreekt tot de verbeelding omdat het beeld verwijst naar een diepere laag van ons dagelijks leven. De foto-expositie 'De weg van de pelgrim' in de Benedictushof van de Abdij van Egmond nodigt uit om herinneringen op te halen en te delen over de tocht die je gemaakt hebt, of te proberen aan de elementen die de tocht zo bijzonder maken. Aan de hand van foto's en wegwijzers kun je je laven aan de eeuwige wijsheid van pelgrims. De opening van de expositie vindt plaats op zaterdag 15 juni, om 15.00 uur 's middags. De

expositie is tot 24 augustus te bezoeken op werkdagen en zaterdagen van 10 - 17 uur. Meer informatie over de activiteiten en het programma kunt u vinden op de website van de abdij: >> www.abdijvanegmond.nl <

Sint Maartenslezing en Sint Jansprocessie

Onlangs viel me de eer te beurt om de Sint Maartenslezing in Utrecht te houden. In het uitstekende parochieblad van de parochie Sint Maarten was al een en ander over mens en dier in de bijbel gepubliceerd, dus ik kon zo aansluiten. Kiest de nieuwe paus ook nog Franciscus als naam en programma! Dat belooft alle goeds.

Als attentie had ik gevraagd om een historisch boek over Utrecht: *Aards, betrokken en zelfbewust. De verwevenheid van cultuur en religie in katholieke Nederland 1300-1600*. Een schitterend boek over de stad die het centrum vormt van onze kerk in Nederland en die nu bovendien de Faculteit Katholieke Theologie herbergt, achter de kathedraal en naast het Catharijneconvent. De schrijfster geeft ook historische rondleidingen in Utrecht, leuk voor gezelschappen (<http://www.levendverledenutrecht.nl/lezingen.php>). Maar is er nog een speciale reden voor de lezers van *Samen kerk* waarom ik de aandacht vraag voor dit boek. Schrijfster Llewellyn Bogaers is een oude kennis van me; haar familie was ongeveer net zo groot en katholiek als de mijne, zij woonde in Laren, wij in Hilversum. In het voorwoord geeft ze een ontroerende impressie van haar jeugd met de Sint Jansprocessie die ik u niet wil onthouden. Het is een tijdsbeeld, zowel van het verleden als van het heden.

“Ik ben geboren en getogen in Laren. Als katholiek meisje heb ik daar alle rituelen meegemaakt die in dit boek ter sprake komen: missen, processies en begrafenissen. Dat was niet zo vanzelfsprekend. Mijn Australische grootmoeder was van huis uit protestants. Haar vader was zo antikatholiek dat hij uit de bus stapte als een priester instapte. Mijn Brabantse grootmoeder was daarentegen een modelkatholiek; zij woonde elke dag de mis bij, verzamelde aflaten en ging regelmatig op bedevaart.

Nonnen runden in Laren de kleuter- en meisjesschool en broeders de jongensschool. Als klas deed je mee aan de processie, de meisjes waren bruidje.

Er waren verschillende religieuze hoogtepunten in het jaar, maar in Laren was de Sint Jansprocessie de onbetwiste topper. Deze feestdag viel van oudsher op 24 juni (tegenwoordig op de dichtstbijzijnde zondag) en is tevens nauw verbonden met het Germaanse midzomernachtfeest. Laarders lopen vanuit de St. Jansbasiliek die midden in het dorp staat naar het kerkhof dat anderhalve kilometer buiten het dorp ligt, op een hoogte die omringd is door Germaanse grafheuvels. Op dit kerkhof stond de Middeleeuwse streekkerk. Alle doodwegen van de omringende plaatsen leiden naar dit kerkhof, dat nog steeds in gebruik is. Op het feest van sint Jan worden hier twee missen opgedragen, een 's morgens vroeg en de ander halverwege de processie”.

Vervolgens beschrijft Llewellyn haar eigen hernieuwde kennismaking. Het is treffend hoe zij zich van meet af aan los maakt van louter nostalgie en tot de kern weet door te dringen. Als wetenschapper én als gelovige, in een gelukkig samengaan. Zij beschrijft heel zuiver en eerlijk haar hernieuwde betrokkenheid als een geleidelijk proces.

“Lang heb ik de processie links laten liggen, maar in 2001 ben ik er in het kader van dit boek weer heengegaan. Mijn visie op de essentie van het katholicisme week soms zo af van wat in de wetenschap gangbaar was, dat ik mijn standpunt aan mijn bron wilde toetsen. In 2001 heb ik weer ervaren wat deze processie voor de katholieke Larense gemeenschap betekent. Ik liep niet mee in de processie, maar woonde wel de mis op het kerkhof bij. Het eerste dat mij trof is de vreugde. Het kerkhof zag er mooi en verzorgd uit, de graven waren

versierd met bloemen en waslichten. De sfeer was ontspannen. En natuurlijk waren er mensen die ik van jongs af aan kende. Hiertoe behoren ook de leden van de St. Jansbroederschap. Daar liepen zij met hun sjerp en staf, doordrongen van de waardigheid van hun functie en van de processie. De ouderen waren al broeders toen ik nog een kind was, de jonge garde kende ik uit mijn jeugd.

De mis op het kerkhof was indrukwekkend: de mensen zitten in de open lucht op klapstoeltjes te midden van hun dierbare doden. De wetenschap in een oude traditie te staan, geeft een gevoel van verbondenheid met elkaar en - over de dood heen - met de overledenen waarvan velen hier ook eens gezeten hebben. Vrienden die ik tegenkwam vroeg ik naar hun ervaringen. Zonder uitzondering antwoordden zij dat zij daar waren vanuit een gevoel van traditie. Een vaandeldrager zei: *Mijn vader droeg dit vaandel al en mijn neef staat klaar om het van mij over te nemen.*

Tot zover uit de ervaringen van Llewellyn Bogaers die nog veel meer heeft te vertellen: de versierde bogen die de straten naar het Janskerkhof sieren en waarvoor elke buurt zelf garant staat; het *Tantum ergo* in de basiliek dat samen met de wierook langs de pilaren omhoog stijgt; het Sint Janslied en niet te vergeten de borrel na afloop op een van de vele terrasjes die Laren rijk is en waar oude bekenden elkaar jaarlijks treffen. Het is fascinerend om deze voortreffelijke historica te horen vertellen over het zo oude en zo nieuwe ritueel van de Sint Jansprocessie te Laren! Zij loopt nu de processie weer elk jaar mee. Overigens geeft zij ook rondleidingen in het historische Utrecht. <

Marcel Poorthuis,
Faculteit Katholieke Theologie

Sant'Egidio, een inspirerende gemeenschap

De Sant'Egidio gemeenschap is in 1968 in Rome begonnen. Een groep enthousiaste jonge studenten wilde naar het Evangelie luisteren en het beleven. Zij zochten de armen van Rome op en kwamen 's avonds in gebed bijeen in een klein pittoresk kerkje: "Sant'Egidio". De eerste christelijke gemeenschappen zoals die in de Handelingen van de Apostelen beschreven staan, en de figuur van Franciscus van Assisi stonden hen daarbij voor ogen. Dit hebben zij volgehouden tot op de dag van vandaag. Het vormde de basis voor een wereldwijde beweging, steunend op die twee pijlers: de inzet voor de armen en een kort, maar krachtig avondgebed. Ook in Nederland zijn gemeenschappen van Sant'Egidio ontstaan. De bekendste tot nu toe komt in Amsterdam bijeen. Deze is gesticht vanuit de gemeenschap van Antwerpen. Hulpbisschop mgr. Jan Hendriks bezocht de Antwerpse gemeenschap op een zonnige woensdag in april van dit jaar. Hij werd begeleid door Colm Dekker, pastoraal werker in Amsterdam Nieuw-West en coördi-

nator van Sant'Egidio Amsterdam, en door twee van zijn medewerkers van de Dienst Caritas.

De zorg voor de armen

De gemeenschap in Antwerpen is eigenlijk op een zelfde manier gestart als in Rome. Een groep jonge mensen, geïnspireerd door de jongeren in Rome, kwam bijeen in gebed en begon ouderen en kinderen te bezoeken in één van de armste wijken van Antwerpen. In de loop van de jaren ontstonden zo verschillende projecten. Zo is er *Kamiano*, een open eettafel voor zwervers, daklozen en ieder die een maaltijd nodig heeft. Kamiano is een troetelwoordje voor pater Damiaan, de bekendste en beroemdste Belg. Zo is er ook een *Familiehuis*. Een huis voor ouderen die negens anders meer terecht kunnen. Samen met talloze bezoekersgroepen die ouderen bezoeken vormt deze activiteit een kern van het werk van de gemeenschap. Antwerpen is een verdeelde stad. Met veel verschillende culturen, die niet altijd in harmonie samen leven. Het is ook een stad met een groot verschil in rijkdom. In de arme wijken, en dus ook meest diverse culturele, heeft de gemeenschap *Scholen van Vrede* opgericht. Jonge mensen, vaak studenten, plukken soms letterlijk kinderen van de straat en geven ze een paar uurtjes extra onderwijs, laten ze samen spelen en leren ze met elkaar om te gaan. Leren met elkaar omgaan gebeurt ook binnen het werk van de gemeenschap aan Oecumene en interreligieuze dialoog.

De kern van de spiritualiteit van Sant'Egidio is samen te vatten in één woord: vriendschap. Vriendschap als keuze van omgaan, met name met de armen en rechtelozen. Vriendschap houdt in: een respectvolle en gelijkwaardige manier van omgaan met elkaar. Niet de hulp staat centraal, maar het contact met een medemens. Dat contact wordt niet verbroken. Als bekenden uit beeld raken door ziekte of gevangenschap, dan worden zij opgezocht. Het samen optrekken, tijd met elkaar delen

Mgr. Jan Hendriks aan de poort van Sant'Egidio met Hilde Kieboom en Filip Wieërs van de gemeenschap Sant'Egidio Antwerpen, met Colm Dekker en Anita Witte.

en daarmee de ander waarderen als gelijke is de kracht. Mensen worden niet als hulpbehoevende benaderd, maar als beeld van God. Dat uit zo'n houding een warme relatie kan ontstaan die grote verschillen in positie en status kan overbruggen, bewijzen talloze contacten. Hulp volgt dan haast automatisch.

Al deze activiteiten, en nog veel meer, worden ondersteund door het gezamenlijke gebed. Iedere dag komen leden bijeen om samen het avondgebed te bidden. Werd het gebed eerst gehouden in een eigen kapel, nu komt men samen in een parochiekerk. Deze is ter beschikking gesteld door de bisschop van Antwerpen. Het gebed heeft een vaste stramien en is geworteld in de Rooms-Katholieke liturgie.

De bal van Dirk

De leden van Sant'Egidio zijn geen monniken of religieuzen. Niet dat er geen leden zijn die dat wel zijn, maar de overgrote meerderheid bestaat uit leken. Sant'Egidio wordt beschouwd als een van de moderne lekenbewegingen binnen de katholieke kerk. De leden delen de sociale inzet, in activiteiten van de gemeenschap zelf, maar ook in hun privéleven. En zij delen in het gebedsleven en vieringen van de gemeenschap. Veel doen zij samen, maar niet samenleven. In die zin is het een moderne religieuze gemeenschap. 3.0 zouden de jongeren zeggen.

Een leuke anekdote onderschrijft de specifieke aanpak van Sant'Egidio. Op een dag kwam een delegatie uit Holland naar Antwerpen. Zij hadden gelezen over de gemeenschap in Antwerpen en wilden daar meer van weten. Met name hoe zij in Amsterdam ook zo'n gemeenschap konden stichten. Na een eerste kennismaking begonnen den Hollanders hun vragen af te vuren. Eén van de Antwerpse leden was Dirk. Hij luisterde zwijgend naar deze Hollanders met hun uitgebreide plannen van aanpak, analyses en vragen. Het draaide

uiteindelijk om de vraag: hoe te beginnen? Dirk keek de delegatie aan en zei slechts: "Koop een bal". Het werd stil in het Hollandse kamp. Hoezo een bal kopen? Welk plan lag daar nu weer aan ten grondslag? "Geen plan", zei Dirk, en herhaalde: "Koop een bal". Het bleef stil, vragende ogen, een onrustig gevoel van ongeduld. "Kijk", legde Dirk uit, "met een bal kun je spelen, je gaat naar een groep jongeren toe en gaat met ze voetballen. De rest volgt vanzelf". Met andere woorden: begin gewoon, steek niet teveel energie in het maken van plannen. Als je gewoon begint en volhardt in gebed, dan zal de Heer je werk zegenen. Ora et Labora, 3.0 dus! <

Ernst Meyknecht en Anita Witte,
regiomedewerkers Diocesane Dienst Caritas

Meer informatie:

>> www.santegidio.org en >> www.santegidio.nl

Kerstmaaltijd met daklozen in De Krijtberg, Sant'Egidio Amsterdam 2012.

Kerstmaaltijd met daklozen in De Krijtberg, Sant'Egidio Amsterdam 2012.

Officiële jongerencatechismus:

De nieuwe officiële jongerencatechismus (YOUCAT) is alweer bijna twee jaar uit. Een aantal jongeren leest de YouCat zelfstandig, weer anderen lezen de YouCat in hun eigen jongerengroep. Toch blijkt regelmatig dat jongeren, ouders en grootouders nog nooit van de YouCat hebben gehoord. Hoog tijd om daar verandering in te brengen en reden te meer omdat de Paus ieder aanspoort om in het 'Jaar van het Geloof' speciale aandacht te hebben voor het bestuderen van de catechismus.

Alhoewel de YouCat is samengesteld door de Oostenrijkse bisschoppen, was Paus Benedictus XVI persoonlijk betrokken en verbonden bij het uitbrengen van de YouCat. Zo schreef hij zelf het voorwoord en gaat hij in op de vraag of de jongeren van tegenwoordig wel geïnteresseerd zijn in wat de Kerk te zeggen heeft: *"Dat bestrijd ik, en ik weet zeker dat ik gelijk heb. Jongeren van tegenwoordig zijn niet zo oppervlakkig als wordt gedacht. Zij willen weten waar het in het leven werkelijk om gaat. Een detective is spannend, omdat wij dan meegevoerd worden in andermans lot, dat ook het onze had kunnen zijn. Het voorliggende boek is spannend, omdat daarin ons eigen lot ter sprake komt en omdat het daarom ten diepste over onszelf gaat. Ik nodig jullie uit: bestudeer de catechismus! Dat is wat ik heel graag zou willen."* De YouCat is uitgegeven in 2011 tijdens de Wereld Jongerendagen in Madrid. Iedere (officieel geregistreerde) jongere heeft van de Paus een YouCat gekregen. De Nederlandse jongeren kregen deze in het Engels, niet lang daarna verscheen de YouCat ook in het Nederlands.

De YouCat is uitgegeven in een klein, handzaam formaat en behandelt dezelfde vragen als de originele catechismus, maar houdt in taal, opmaak, lengte van antwoorden, rekening met jongeren. In de kantlijn staan Bijbelverzen en citaten van bekende filosofen, heiligen of andere personen over de thema's die besproken worden. Bij elke kwestie staat het referentienummer van het thema in de originele catechismus. In de kantlijn worden ook definities gegeven van kerkelijke begrippen als bijvoorbeeld het woord 'amen' en een begrip als 'incarnatie'. Uiteraard mogen illustraties niet ontbreken. Jongeren zelf, maar ook pedagogen, theologen en religieuzen hebben vier jaar aan de YouCat gewerkt. <

De YouCat is verkrijgbaar via uw eigen boekhandel, www.bol.com of via de uitgever voor € 19,99. Uitgeverij Lannoo nv, Tiel, 2011, ISBN: 9789020995466. Voor de Nederlandse versie werd goedkeuring ontvangen van de referent voor jeugd en jongeren Nederland, mgr. E. de Jong en de referent van Vlaanderen mgr. P. Hoogmartens.

Bijna 100 vormelingen bij diocesane vormselviering

Traditiegetrouw vindt op de zaterdag voor Pinksteren de diocesane vormselviering plaats. Parochies uit ons hele bisdom worden uitgenodigd om daaraan deel te nemen met hun vormelingen. Dit jaar lieten zich bijna 100 vormelingen in deze viering vormen, waaronder ook zeventien volwassenen. Mgr. J. Hendriks (hulpbisschop), mgr. J. van Burgsteden, (emeritus hulpbisschop), en rector N.

Beemster, rector van het heiligdom in Heiloo, dienden het heilig vormsel toe. De viering werd muzikaal opgeluisterd door bandleden van Jacobs Ladder en The Fruits. Weerkundigen hadden een natte, grijze dag voorspeld, maar kregen ongelijk door een stralende, zonnige dag.

Uitgelicht: Tienerkamp JUMP!

Ben jij tussen de 12 en 15 jaar oud, dan is dit iets waar jij bij moet zijn! Deze zomer van vrijdag 5 t/m maandag 8 juli organiseert het jongerenpastoraat van het bisdom tienerkamp JUMP! We trekken er vier dagen op uit met andere tieners in een tijd vol met sport en spel, natuur, samen nadenken over God, gezelligheid, een bonte avond en nog veel meer! Kosten € 90,- Meer informatie: >> www.jongbisdomhaarlem.nl of >> mjansen@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Beleef de WJD in Nederland!

Komende zomer vindt het grootste jongerenevenement ter wereld plaats in Rio de Janeiro: de Wereldjongerendagen (WJD). Kan jij niet naar Rio, ben je tussen de 16 en 30 jaar en zou je eigenlijk wel wat van dit grote evenement met de Paus

willen meemaken? Kom dan naar WJD@home in Delft! Daar kun je de WJD meebeleven met een heleboel andere jongeren in hét landelijke thuisblijversprogramma. Meer informatie: www.jongkatholiek.nl/wjd

agenda

- >> 1-2 juni
Nacht van gebed, Langedijk
- >> 7 t/m 9 juni
Vorbereidingsweekend voor deelnemers WJD Rio, (Be)leef je geloof! in Heiloo
- >> 23 juni
Jongerenprogramma St. Jansprocessie Laren >> www.sintjansprocessie.nl/jongeren
- >> 5-8 juli
Tienerkamp JUMP! In Vogelenzang
- >> 13-31 juli
Wereld Jongerendagen in Rio de Janeiro
- >> 25-28 juli
Landelijk thuisblijversprogramma WJD, Delft

Meer informatie over activiteiten in het volgende seizoen:
www.jongbisdomhaarlem.nl
of 023-5112635

Bisdom van Haarlem

Foto's: Isabel Nabuurs
(www.isabelnabuurs.nl)

1 v

< 1. Feestelijke 'Kroningsmis' in Nicolaasbasiliek

In een overvolle Nicolaasbasiliek heeft op 28 april jl. de 'Kroningsmis' plaatsgevonden, in aanwezigheid van talloze prominenten en andere gelovigen. Onder de aanwezigen waren onder anderen mevrouw Martine van Loon, de Grootmeesteres van de Koningin en andere leden van de hofhouding. In de viering werd in dankbaarheid stilgestaan bij de regeringsperiode van Koningin Beatrix en werd om zegen gebeden voor koning Willem Alexander en zijn gezin. De viering werd rechtstreeks door de RKK uitgezonden en is onder andere terug te zien via de website van de RKK: >> www.rkk.nl De preek van mgr. J. Punt heeft veel positieve reacties opgeroepen. De tekst kunt u nalezen in het meinumner van Samen Kerk. U kunt dat nummer van het bisdomblad ook vinden op de website van het bisdom: >> www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl >

< 2. Programma Sint Jansprocessie, Laren

Woensdag 19 juni

19.00 uur: Vespers van het feest van Sint Jan de Doper met boeteritus m.m.v. de Vrouwenschola uit Utrecht.

Zaterdag 22 juni

17.00 uur: De klokken luiden het Sint Jansfeest in.

19.00 uur: Openingslof in de Basiliek.

20.00 uur: Rijtuigen rijden de processieroute.

Zondag 23 juni

7.00 uur: Eucharistieviering op het Sint Janskerkhof. Celebrant is emeritus pastoor J. Willems.

9.00 uur: Plechtige, Latijnse hoogmis in de Basiliek. Celebrant is rector van De Tiltenberg G.H. Bruggink.

11.00 uur: SINT JANSPROCESSIE. De processie vertrekt vanuit de Basiliek en gaat via de Brink, Sint Janstraat en de Hilversumseweg naar het Sint Janskerkhof.

12.00 uur: Eucharistieviering op het kerkhof. Hoofdcelebrant is mgr. J.W.M. Hendriks, hulpbischoep van Haarlem- Amsterdam.

13.00 uur: Vertrek van de sacramentsprocessie van het kerkhof, deze gaat via de Vredelaan, Zevenenderdrift, Zevenend en de Brink naar de Basiliek.

14.15 uur: Afsluiting van de processie in de Basiliek.

17.30 uur: Sluitingslof in de Basiliek. >

2

>

Onbekende geschiedenis (72)

Mw. R. Kuys-Ruyter uit Warmenhuizen kreeg uit een lade van haar schoonmoeder Ali Pronk, eveneens te Warmenhuizen, twee voor haar onbekende foto's van een pater en een zuster. Wie zijn deze religieuzen en wie kan ze met deze foto's gelukkig maken? Stuur uw reactie naar Redactie Samen Kerk, t.a.v. dhr. Floor Twisk (archivaris), Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Per e-mail kan ook via: >> ftwisk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Onbekende geschiedenis (71)

De door dhr. Frans Savelskous uit Oisterwijk aangeleverde groepsfoto rond de pater augustijn Marcellinus Nicolaas Mes is herkend door mw. Riet van Leijen-Mes te Lutjebroek, mw. Riet Kok-van Kampen te Spierdijk en dhr. Jan Rood te Heiloo. Samen wisten ze nagenoeg alle namen van de personen op de foto te noemen, waaronder kapelaan H.P. Balestra en Pastoor A.C. van de Berg. Over pater Marcellinus Nicolaas Mes kunnen we nog melden dat hij priester werd gewijd te 's-Hertogenbosch op 3 juni 1939 en zijn Eerste Plechtige H. Mis in Spierdijk opdroeg op zondag 11 juni 1939. Toen is ook deze fraaie foto genomen voor de pastorie van de parochie H. Georgius. Hij was geboren op 29 mei 1911 te Warbergen in Duitsland, maar groeide op in Spierdijk. Na een verblijf van enkele jaren in de missie te Bolivia overleed hij daar op 13 januari 1948.

Onbekende geschiedenis (70)

Een van de twee onbekende priesters, afkomstig uit het archief van de voormalige parochie H. Agatha te Beverwijk is herkend door Zuster Prudentia Molenaar uit Alkmaar en mw. Agnes Veldman uit Noord-Scharwoude. Het blijkt kapelaan Nicolaas Petrus Duyn te zijn. Hij werd geboren te Heerhugowaard op 9 september 1918 en overleed op 12 maart 1968. Hij was korte tijd kapelaan te Beverwijk in de periode 1950-1951.

Opsporing verzocht (4)

De vraag van Pater Lambertus Moonen van de Abdij Sint-Benedictusberg te Lemiers (Vaals) betreffende de tekst en/of een publicatie van het "Lourdeslied" heeft een drietal reacties opgeleverd, te weten van dhr. F.C. Bos te Schagen, mw. J.J. Aardenburg-Beentjes te Heemskerk en mw. Sophia Deijker-Weijers te Hippolytushoef. Pater Moonen zegt blij te zijn met de reacties, maar is nu nog op zoek naar de naam van de schrijver van het lied. En wie zou dat weten?

Opsporing verzocht (5)

Naar aanleiding van de vraag van dhr. Jan Bijl te Schoorl over de betekenis van het woord "knuppelsgeld" reageerde mw. Marianne Buts-Gerritsen te Hillegom. Na een speurtocht op internet ziet zij een link met de kermis/kerkmis, waarbij rond het kerkgebouw allerlei activiteiten werden ontplooid waaronder het "katknuppelen". De opbrengst hiervan kwam ten goede aan de kerk.

Opsporing verzocht (6)

Op de vraag van dhr. Ruud Goedknecht te Waterveen over het oude gebruik om op Witte Donderdag in Amsterdam zeven kerken te bezoeken, reageerde de nu 86-jarige mw. J.G. Wolff-Buis te Monnickendam. In de periode 1934-1942 had zij dit vanuit haar parochiekerk H. Maria Magdalena aan de Spaarndammerstraat te Amsterdam gedaan. Maar gebeurde dit ook buiten Amsterdam?

Opsporing verzocht (7)

In verband met het verzamelen van gegevens voor een publicatie over Roermondse kunstenaars in de periode 1940 - 1970 is dhr. Huub Brouns uit Swalmen op zoek naar beelden die door zijn vader Charles Brouns in de jaren 50 van de vorige eeuw zijn ontworpen en gemaakt, al of niet in samenwerking met dhr. Piet Schoenmakers. Voor zover hem bekend, moeten er beelden bij zijn die in zogeheten "opbouwkerken" van het bisdom Haarlem zijn geplaatst. Wie kent deze beelden?

Hebt u zelf een onbekende foto van een kerkelijke gebeurtenis of een priester, pater of zuster en wilt u er meer van te weten zien te komen, dan kunt u deze opsturen naar de redactie van Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. De foto ontvangt u zo spoedig mogelijk weer retour.

Monumentenwacht Noord-Holland

Bouwkundige inspecties en adviezen aan particulieren, ondernemingen, stichtingen en overheden over monumentale gebouwen in Noord-Holland

- Beoordeling van offertes en prijsopgaven
- Bereikbaarheids- en veiligheidsplannen

info@monumentenwachtnoordholland.nl
www.monumentenwachtnoordholland.nl

T: 075 6474588
F: 075 6474593
Veerdijk 32, 1531 MS Wormer
Postbus 79, 1520 AB Wormerveer

Bouwadvies Groot Holland

Zelfstandig onderdeel van de Monumentenwacht Noord-Holland. Wij zijn gespecialiseerd in:

- Aan- en verkoopkeuringen
- Meerjaren onderhoudsplannen
- Adviezen over vergunningen en subsidies
- Kostenramingen en begrotingen
- Begeleiding, toezicht en opleveringskeuringen
- Bestekken en werkschrijvingen

T: 075 6474586 F: 075 6474593
info@bouwadviesgroot Holland.nl

Veerdijk 32, 1531 MS Wormer
Postbus 379, 1520 AJ Wormerveer

DE TILTENBERG

DENK JE EROVER PRIESTER TE WORDEN?

Kijk eens op www.tiltenberg.org of kom langs op De Tiltenberg!

Grootseminarie St. Willibrord
Zilkerduinweg 375
2114 AM Vogelenzang
tel. 0252 345 345
www.tiltenberg.org

Wilt u de priesteropleiding steunen?
Uw gift is zeer welkom op rek.nr. 54 64 t.n.v. Het Grootseminarie

UITVAARTVERZORGING

A. DE JONG

sinds 1966 een vertrouwd gezicht voor een uitvaart vanuit het bisdom

persoonlijke begeleiding vanuit een familiebedrijf

Alle persoonlijke en rituele wensen zijn mogelijk.

voor vrijblijvende inlichtingen: tel.: (020) 676 1337
Cliostraat 42, 1077 KJ Amsterdam, dejong@uitvaart.nl
www.amsterdamuitvaart.nl

lid van de BGNU uitvaartverzekeringen

Gespecialiseerd in begraafplaats werkzaamheden

Grafdelven | Ruimen van graven | Individuele op- en herbegravingen | Grafkelders
Verzamelgraf kelders | Urn muren en kelders | Uitbreiding en herinrichting
Groenvoorziening | Padverharding | Restauratie en onderhoud grafmonumenten

De Hout 47, 1607 HB Hem | tel. 0228-544 484
mob. 06-539 691 11 | info@begraafplaatservice.nl

Vreekker

Begraafplaatservice BV

WWW.BEGRAAFPLAATSSERVICE.NL

Priesterwijding

Op zaterdag 25 mei, het feest van Onze Lieve Vrouw ter Nood, werden er in de kathedraal drie diakens tot priester gewijd: Fred Deen, Jeroen de Wit en José Marin del Val. Helaas was er geen tijd meer om de fotoreportage in dit nummer van Samen Kerk op te nemen. Die houdt u dus nog tegoed. <

DE GESTOLEN BRON VAN ARSACAL

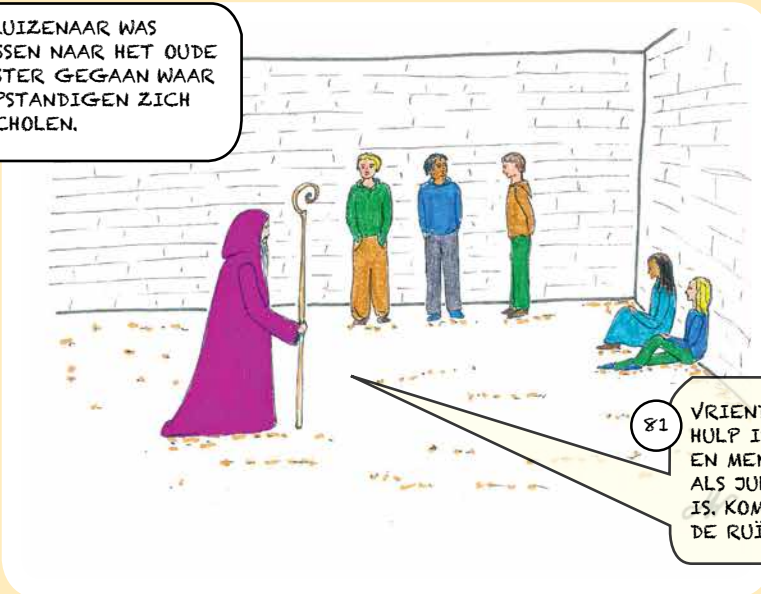
Tekeningen en teksten: Marieke Waterlander

78 LUPE WAS DOOR DE KLUIZENAAR NAAR EL DORADO GESTUURD OM DAAR IETS MEE TE NEMEN UIT DE KAPEL VAN ONZE LIEVE VROUWE DE GUADELUPE. ZE WAS TERUGGEKOMEN MET EEN BLOEM DIE DE KAPEL IN WAS GEWAARD. DE VOLGENDE OPDRACHT IS VOOR THOM. HIJ MOET DE ZAADJES UIT DE BLOEM GAAN ZAAIEN ONDERAAN DE DAM VAN HEDON. HIJ ZIET DE OPDRACHT NIET ZO ZITTEN, MAAR DE KLUIZENAAR HEEFT HEM GEMAAND OM GELOOF TE HEBBEN EN HET TOCH MAAR TE DOEN.

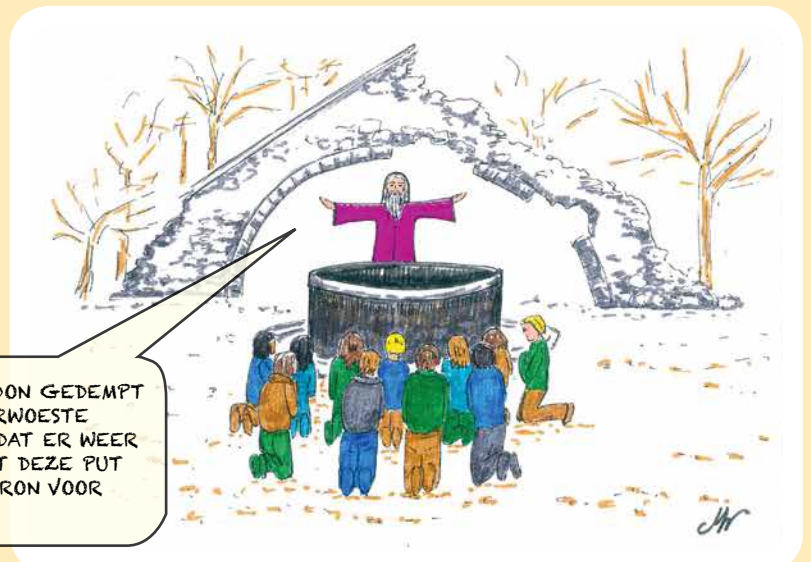
79 WAT EEN STENZOOI IS HET HIER. IK BEGRIJP NIET DAT DIE KLUIZENAAR DAT ZELF NIET ZIET. IK MOEST MAAR GELOVEN, ZEI HIJ. ERGENS VOEL IK OOK WEL DAT IK HEM KAN GELOVEN, MAAR TOCH..... ZIEZO, DAT IS GEPLANT. IK MAAK DAT IK WEG KOM VOORDAT ZE ME ZIEN. HOEWEL, ECHT EEN BEDREIGING BEN IK NIET.

80 DE KLUIZENAAR WAS INTUSSEN NAAR HET OUDE KLOOSTER GEGAAN WAAR DE OPSTANDIGEN ZICH VERSCHOLEN.

81 VRIENDEN, IK BRENG U GOED NIEUWS. HULP IS OP HANDEN. ER IS GEZAAID EN MEN ZAL OOGSTEN, MAAR ALLEEN ALS JULLIE GELOOF STERK GENOEG IS. KOM NAAR DE GEDEMPTE PUT IN DE RUÏNE VAN DE OUDE STAD ARSACAL.

82 DEZE PUT WERD DOOR HEDON GEDEMPPT MET HET PUIN VAN DE VERWOESTE KERK. LATEN WIJ BIDDEN DAT ER WEER WATER ZAL OPWELLEN UIT DEZE PUT EN DAT DEZE WEER EEN BRON VOOR ARSACAL MAG WORDEN.

WORDT VERVOLGD...